

MØTEPROTOKOLL

Fra møte:	3/16 – Klagenemnda for sentral godkjenning av foretak for ansvarsrett
Dato/tid:	15.06.2016 kl. 09.30 til kl. 15.00
Sted:	Gardermoen
Deltakere:	Torild Engh, Tone Cecilie Frønsdal, Heidi Marhaug Sauar, Finn N. Bangsund, Halvor Langseth, Tore Hvidsand, Eva Paulshus
Sekretariatet:	Hanne Guro Warholm Sørum
Møteleder:	Torild Engh
Referent:	Hanne Guro Warholm Sørum
Referat også til:	Klagenemndas medlemmer og varamedlemmer

Sak 42/16 Protokoll fra klagenemndas møte 28. april 2016.

Protokollen ble godkjent uten merknader.

Sak 43/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Smidtas (godkjenningsnr. 2015/4161).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningssområder:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for prosjektering (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske innretninger) i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for utførelse (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske innretninger) i tiltaksklasse 2

Vedtaket påklaget av foretaket den 09.05.2015. Foretaket er klageberettiget, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28.1,1. ledd. Klagen er rettidig, jf. (fvl) § 29. Klagen er ikke underskrevet, men sett i sammenheng med tidligere historikk i saken, derunder e-postutveksling med foretaket i oktober 2015, anser direktoratet at klagen er fremsatt i samsvar med fvl. § 32.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 16.03.2015 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 05.05.2015 avslo direktoratet søknaden.

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for prosjektering (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske innretninger) i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for utførelse (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske innretninger) i tiltaksklasse 2

Begrunnelsen for avslagene for alle godkjenningsområdene var at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket de omsøkte godkjenningsområdene. I vedtaket var det vist til de oppgaver og ansvarsområder som hører inn under de omsøkte godkjenningsområdene, og som foretaket må dokumentere at det behersker. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert nødvendige og relevante faglige kvalifikasjoner. Kravene til dokumentasjon i byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-1,1. ledd og 11-4, jf. § 13-5,1. ledd og 2 og 3. ledd bokstav bokstavene a var dermed ikke oppfylt. Det vises til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et enkeltmannsforetak som ligger i Sandefjord kommune i Vestfold fylke. Foretaket ble stiftet den 02.07.2013, og registrert i enhetsregisteret samme dato.

Forretningsformål er oppgitt å være byggeteknisk konsulentvirksomhet. Det vises til vedlegget fra Brønnøysundregistrene og Purehelp. Foretaket har ifølge Purehelp 1 ansatt. Daglig leder er Rytis Smidtas. Vedlagt søknaden lå en kopi av en generell godkjenning av hans utdanning fra Nokut, som viser at han har utdanning på bachelornivå. Fagkrets m.m. er ikke dokumentert, utover at det fremgår av den engelske teksten at utdannelsen er Civil Engineering. Dokumentasjonen av utdannelsen oppfylder derfor ikke kravene i SAK10 § 13-2. I tillegg er det vedlagt kopi av to kursbevis for Rytis Smidtas, også disse på engelsk. Foretaket har ikke hatt sentral godkjenning tidligere.

Saksgang

16.03.2015: Søknad

05.05.2015: Vedtak om sentral godkjenning. Avslag.

09.05.2015: Vedtaket påklages av foretaket

30.10.2015: Foretaket tar kontakt i forbindelse med klagesaken. Orienteres om vilkår for sentral godkjenning. Eget vedlegg om vilkårene for å kunne innvilges sentral godkjenning.

Foretakets anførsler

Foretaket klager på at det er foretatt en for skeptisk vurdering av søknaden og at det i vedtaket ikke er tilstrekkelig forklart hva som mangler i søknaden. Videre stilles det spørsmål ved hvorfor organisasjonsplanen ikke er god nok. Saksbehandlingstiden for behandling av søknaden kommenteres. Klageren opplyser at han har jobbet 10 år i byggebransjen.

Det vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet beklager innledningsvis den lange saksbehandlingstiden på klagesaker, noe som bl.a. skyldes en svært stor mengde klagesaker. For øvrig vises det til e-post til foretaket den 30.10.2015.

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem for de påklagede godkjenningsområdene. Direktoratet gjør oppmerksom på at alle henvisninger til bestemmelser i SAK10 er til slik denne lød før 01.01.2016. Dette p.g.a. at søknaden kom inn før regelendringen.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen

Formålet med den sentrale godkjenningsordningen bl.a. var å sikre god kvalitet og seriøsitet blant utøverne (jf. Ot.prp. nr. 39 (1993 -1994)). Dette formålet er videreført i de påfølgende lovrevisjoner.

Ifølge pbl § 22-1 skal sentral godkjenning kun gis til foretak som er kvalifisert.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i brev av 24.01.2014 uttalt bl.a. følgende om dette kravet:

"Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis for det godkjenningsområdet det søkes om.

Direktoratet finner grunn til å nevne at i forbindelse med den pågående lovendringen om sentral godkjenning skrev departementet i Prop. 99 L (2013-2014) i pkt 10.2.6. bl.a. følgende: *"Det er viktig at sentral godkjenning har en høy grad av troverdighet, slik at det er tillit til at godkjente foretak faktisk har de kvalifikasjoner de er godkjent for".*

Disse retningslinjene skal legges til grunn ved vurderingen av søknader og klager.

I Ot. prp. nr. 45 2007-2008 presiserte departementet bl.a. at i et foretak som skal få sentral godkjenning må foretakets faglige ledelse vise at den *behersker hele den faglige bredden* av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet som det søkes sentral godkjenning for.

Sistnevnte forhold innebærer at foretaket må dokumentere at det behersker godkjenningsområdets faglige innhold, slik dette er beskrevet i veiledningen til det aktuelle godkjenningsområdet i SAK10 § 13-5. Vi viser også beskrivelsen av de ulike ansvarsområdene i SAK10 kap. 12. SAK10 § 11-4,2. ledd bestemmer hva direktoratet skal legge vekt på ved vurderingen av utdanning og praksis. I tillegg viser vi til SAK10 § 11-1,1. ledd om kvalifikasjonskrav og § 11-3 om kravet til dokumentasjon av praksis. I tillegg kommer gjeldende forvaltningspraksis og departementets presiseringer.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene *som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3*, jf. plan- og bygningsloven

For øvrig vises til generell orientering om grunnleggende vilkår for å kunne innvilges sentral godkjenning som vedlegges saksfremstillingen.

Felles kommentarer angående referanseprosjektene: De referanseprosjektene som er beskrevet på søknadsblankettene inneholder kun stikkordsmessige angivelser som f.eks. "søkt igangsettingstillatelse og ferdigattest", "søknad ansvarsrett", "prosjektert noe bærende konstruksjoner", "prosjektleder for montasje bærende konstruksjoner". Dette er ikke dekkende faglige beskrivelser i forhold til de omsøkte godkjenningsområdene. De dokumenterer dermed heller ikke at foretaket behersker hele det faglige innholdet av for eksempel søkefunksjonen med det innhold denne har, jf. veiledningen til SAK10 § 13-5,1., og § 12-2 med tilhørende veiledninger.

Noen referanseprosjekter er fra Litauen. Også disse med kortfattet tekst. Selv om det fremgår av SAK10 § 11-4,3. ledd at praksis fra EØS-land skal aksepteres på lik linje med norsk, innebærer ikke dette at slik praksis skal legges til grunn *uten videre*. De kravene som stilles til norsk praksis for norske foretak gjelder også for referanser fra et annet EØS-land. Dette innebærer at kravene i SAK10 §§ 11-1 og 11-4 gjelder." Klagenemnda kommenterer at de samme krav til beskrivelser av referanseprosjektene fra Norge gjelder for referanseprosjekter fra EØS-land. Beskrivelsene må gjøre det mulig å vurdere om kravene til praksis i godkjenningsområdet er oppfylt. Ut over dette fremstår ikke referanseprosjektene som dekkende. Det hitsettes videre fra direktoratets saksfremlegg: "Dokumentasjonsplikten for dette ligger hos foretaket. Foretaket fikk i e-post av 30.10.2015 en grundig orientering om hva som må dokumenteres i saken. Foretaket har ikke sendt inn ytterligere dokumentasjon etter dette.

Vedlagt søknaden lå en del tegninger og beregninger. Disse dokumentene inneholder tekniske beregninger m.m. Dette er imidlertid ikke relevant dokumentasjon på utførelse av søkefunksjonen eller overordnet ansvar.

Vedlagt organisasjonsplan viser ikke antall ansatte, men foretakets administrative oppbygging. Organisasjonsplanen oppfyller dermed ikke kravene i SAK10, §§ 1-2 bokstav e og 10-1 bokstav a og 11-1,1. ledd. Direktoratet legger derfor til grunn at foretaket har en ansatt, Rytis Smidtas.

Søkerfunksjonen tiltaksklasse 2

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften (SAK10) § 12-2 bokstav a-m og § 13-5,1 ledd med veiledninger. Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i SAK10 § 12-2 som er aktuelle for tiltaket. For tiltak der prosjektering og utførelse ligger i høyere tiltaksklasse men der ansvarsforholdene er oversiktlige og koordineringsbehovet er lite, vil tiltaksklassen for søkerfunksjonen være lav.

Ansvarlig søker har ansvar for å utarbeide tiltaksprofil for tiltaket og synliggjøre dette i gjennomføringsplanen, jf. SAK10 § 9-3. Ansvarlig søker har ansvar for at alle oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll, jf. byggesaksforskriften kap 14.

I tiltaksklasse 2 omfatter søkefunksjonen søknader med noe kompleksitet, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse eller kontroll er krevende. Eksempelvis vil dette omfatte flertrinns søknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oppsplittet og krever koordinering.

Nødvendig utdanning

Ifølge SAK10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med mesterbrev som tømmer eller fagskole for bygg og 6 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdet faglige innhold.

Direktoratet har i andre sammenhenger blitt kjent med at den utdannelsen som Smidtas har dokumentert tilsvarende byggingeniør på bachelornivå. Den nødvendige utdannelsen er dermed på plass i foretaket.

Når det gjelder dokumentasjonen på utdannelsen skal direktoratet likevel bemerke: Det er et krav i bl.a. SAK10 § 11-4,1 at utdannelsen skal være relevant i forhold til det omsøkte godkjenningsområdet. Vedlagt søknaden lå en bekreftelse fra Nokut på at Rytis Smidtas har oppnådd en bachelorgrad som Civil Engineering i Litauen i 2009. For å kunne vurdere hvorvidt utdannelsen er relevant, skulle dokumentasjonen på utdannelsen ha foreligget på norsk eller et skandinavisk språk, jf SAK10 § 13-2, slik at også fagsammensetningen hadde fremkommet. (Dette til orientering med tanke på eventuelle senere søknader.)

Referanseprosjektene

Søknaden inneholdt 8 referanseprosjekter. Alle kun en meget kortfattet tekst som ikke dokumenterer utøvelse av søkefunksjonen med det faglige innhold denne har etter SAK10 § 13-5,1. og 12-2. Det var samtidig vedlagt diverse tekniske beregninger m.m. som ikke er relevant for dette godkjenningsområdet. Når det gjelder referanser fra Litauen, er det heller ikke dokumentert hvilke regler som gjelder for søkefunksjonen der, og i hvilken grad denne sammenfaller med norske regler. For øvrig henvises det til det som er skrevet ovenfor angående utenlandske referanser.

Klagen inneholder heller ikke den nødvendige dokumentasjon.

I forbindelse med at foretaket etterspurte saksgangen i klagesaken, ble det i e-post fra direktoratet den 30.10.2015 gitt en utførlig orientering om hva som var nødvendig for foretaket å dokumentere i i forhold til de omsøkte godkjenningsområdene. Direktoratet har ikke mottatt noen supplerende dokumentasjon etter den tid.

Foretaket har derfor ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant praksis for dette godkjenningsområdet. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området, heller ikke i tiltaksklasse 1. Jf. pbl. § 23-4, SAK 10 §§ 9-1.1. ledd, 11-1,1. ledd og §§ 11-4, 12-2 og 13-5,1.ledd. Jf. også pbl. § 22-1.

Overordnet ansvar for prosjektering (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske innretninger) i tiltaksklasse 2

Godkjenningsområdet er hjemlet i pbl. § 23-5 og (SAK10) § 13-5.3. ledd bokstav a, § 12-3 om prosjekterendes ansvar.

Godkjenningsområdet overordnet ansvar for prosjektering omfatter komplett prosjektering av alle relevante fagområder. For de oppgaver som utføres av andre, har foretaket ansvar for prosjekteringsledelse med koordinering, og ansvar for grensesnittene. Oppgaven omfatter ansvar for koordinering av de forskjellige prosjekteringsoppgavene, uavhengig av om det utføres med egne ansatte eller med andre innleide foretak. Det hører med til overordnet prosjekterendes rolle å påse at de prosjekterende fagområder oppfyller byggtekniske forskrift og at grensesnittene mellom fagområdene blir ivaretatt. Der det benyttes underkonsulenter skal disse oppfylle både kvalifikasjons- og systemkrav som følger av byggesaksforskriften. Overordnet ansvar for prosjektering av bygning, anlegg eller konstruksjon, omfatter også utomhusarbeider og plassering av tiltaket, samt ansvar for prosjektering av tilhørende tekniske installasjoner. Plassering i tiltaksklasse vil avhenge av antall fagområder som skal prosjekteres og det koordineringsbehovet disse utløser, samt antall grensesnitt. Tiltaksklasse for de enkelte fagområder trenger ikke være avgjørende.

I tiltaksklasse 2 omfatter oppgaven komplett prosjektering av tiltak med middels vanskelighetsgrad, hvor alle vesentlige prosjekteringsoppgaver ligger i tiltaksklasse 2. Overordnet ansvar i tiltaksklasse 2 kan omfatte flere grensesnitt mellom fagområder. Oppgaven omfatter prosjektering av sikringstiltak for utførelse.

Eksempler på bygninger der prosjekteringen kan ligge i tiltaksklasse 2 kan være:

- Bygninger med boenhet med 3-5 etasjer
- Middels store industribygg og lagerbygg (t.o.m. 5000 m²) med enkel planløsning
- Overnattingsbygg t.o.m. 2000 m² BRA
- Infrasastukstur som veier, vann-, avløps- og overvannsledninger for større boligfelt og/eller kommunal infrastuktur t.o.m. 200 personekvivalenter (pe)
- Utskifting eller ombygging av eksisterende tekniske installasjoner hvor prosjekteringen av nye installasjoner normalt ligger i tiltaksklasse 3.

Nødvendig utdanning

Ifølge SAK10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med bachelor innen bygg eller utdanning som arkitekt og 6 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdet faglige innhold.

Det vises til gjennomgangen av utdannelsen til Smidtas ovenfor. Direktoratet anser at den nødvendige utdannelsen er på plass i foretaket.

Referanseprosjektene

Søknaden inneholdt ni referanseprosjekter. Alle med en meget kortfattet tekst som ikke dokumenterer overordnet ansvar for prosjektering med det faglige innhold dette godkjenningssområdet har etter SAK10 § 13-5,2 bokstav a. og § 12-3. To av referanseprosjektene er fra Litauen. Når det gjelder disse, vises det til kommentarene ovenfor.

De vedleggene over ulike beregninger m.m. som var vedlagt søknaden, er som nevnt ikke relevante for dette godkjenningssområde. Direktoratet minner i den sammenheng om at foretakets faglige ledelse må dokumentere at det behersker hele godkjenningssområdet, slik dette er beskrevet i veiledningen til de relevante bestemmelsene. Det er dette dokumentasjonen må rette seg imot.

Klagen inneholder ikke flere referanseprosjekter.

Det er heller ikke innkommet flere referanseprosjekter etter at foretaket ble orientert om kravene i e-post av 30.10.2015.

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant praksis for dette godkjenningssområdet. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området, heller ikke i tiltaksklasse 1., jf. pbl. § 23-5, SAK 10 §§ 9-1.1. ledd, 11-1,1. ledd og §§ 11-4, 12-3 og 13-5,2. ledd bokstav a. Jf. også pbl. § 22-1.

Overordnet ansvar for Utførelse (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) i tiltaksklasse 2

Godkjenningssområdet er hjemlet i plan- og bygningsloven (pbl). § 23-6 og byggesaksforskriften (SAK10) § 13-5.3. ledd bokstav a, jf. SAK10 § 12-4 om utførendes ansvar.

Godkjenningssområdet omfatter ansvar for komplett utførelse av alle relevante fagområder. Dette innebærer ansvar for koordinering av de utførende fagområder, uavhengig av om oppgavene utføres av egne ansatte eller innleide foretak. Godkjenningssområdet innebærer også ansvar for grensesnittene mellom fagområdene.

Der det benyttes underentreprenører, skal disse oppfylle system- og kvalifikasjonskrav som følger av byggesaksforskriften kap. 10 og 11. Plassering i tiltaksklasse vil avhenge av antall utførende foretak, koordineringsbehov og antall grensesnitt. Tiltaksklasse for de enkelte fagområder behøver ikke være avgjørende.

I tiltaksklasse 2 omfatter godkjenningssområdet ansvar for komplett utførelse av tiltak med middels vanskelighetsgrad, hvor alle vesentlige utførelsesfagoppgaver ligger i tiltaksklasse 2. Godkjenningssområdet kan bestå av flere grensesnitt mellom fagområder. Eksempler på overordnet ansvar for utførelse av bygninger i tiltaksklasse 2 kan være oppføring eller vesentlig endring av:

- bygninger med boenheter med 3-5 etasjer
- middels store industribygg og lagerbygg (t.o.m. 5 000 m2 BRA) med enkel planløsning
- overnattingsbygg t.o.m. 2 000 m2 BRA
- infrastruktur som veier, vann-, avløps- og overvannsledninger for større boligfelt og/eller kommunal infrastruktur t.o.m. 200 personekvivalenter (pe)
- utskifting eller ombygging av eksisterende tekniske installasjoner hvor prosjektering og utførelse av nye installasjoner normalt ligger i tiltaksklasse 3.

Nødvendig utdanning

Ifølge Sak10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med bachelor innen bygg eller fagskole med fagplan for linjefag.

Det vises til gjennomgangen av utdannelsen til Smidtas ovenfor. Den nødvendige utdannelsen er således på plass i foretaket.

Referanseprosjektene

Ifølge Sak10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med 3 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdets faglige innhold, slik dette er beskrevet i orienteringen ovenfor. jf. henvisningen til Ot.prp. nr. 45 i orienteringen ovenfor.

Søknaden inneholdt åtte referanseprosjekter, alle med en meget kortfattet tekst som ikke dokumenterer faglig erfaring med godkjenningsområdet med det faglige innhold dette har og slik dette fremkommer i veiledningsteksten til bestemmelsene. To av prosjektene er fra Latvia. Det vises til gjennomgangen av om disse ovenfor. Når det gjelder de øvrige vedlagte tegninger m.m. vises det også til kommentarene om disse ovenfor.

Klagen inneholdt ikke flere referanseprosjekter, og det er heller ikke innkommet flere prosjekter i relasjon til dette godkjenningsområdet etter at foretaket ble orientert i tidligere nevnte e-post av 30.10.2015.

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant praksis for dette godkjenningsområdet. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området, heller ikke i tiltaksklasse 1., jf. pbl. § 23-6, SAK 10 §§ 9-1.1. ledd, 11-1.1. ledd og §§ 11-4, 12-4 og 13-5,3.ledd bokstav a Jf. også pbl. § 22-1.»

**Sak 44/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra
Arkitektværelset AS (godkjenningsnr. 2015/4347).**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 2

Vedtaket ble påklaget av foretaket ved Grethe Løland den 13.05.2015. Foretaket er klageberettiget, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28,1. ledd. Klagen er fremsatt i rett tid, jf. fvl. § 29. Klagen er fremsatt i samsvar med fvl. § 32. Klagen er sendt på e-post og ikke formelt underskrevet, men firmanavnet og daglig leders navn er skrevet slik at avsender fremkommer. Sett i sammenheng med den tidligere historikken i saken, godtar direktoratet dette, jf. fvl. § 15a og e-forvaltningsforskriftens § 3.1 ledd.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 02.02.2015 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 16.03.2015 avslo direktoratet delvis søknad om sentral godkjenning. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Søkerfunksjonen i tiltaksklasse 2

Begrunnelsen for avslaget var at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket det omsøkte godkjenningsområdet. Foretaket hadde ikke dokumentert samlede kvalifikasjoner tilpasset søkefunksjonen i tiltaksklasse 2. Det ble samtidig opplyst om hva godkjenningsområdene omfatter, og hva som skal dokumenteres. Kravene til dokumentasjon i SAK 10 §§ 11-1,1. ledd og 11-4, jf. § 13-5,1 bokstav a var dermed ikke oppfylt. Det vises til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et aksjeselskap som er hjemmehørende i Oslo kommune og ble stiftet 09.02.2015 og registrert i Brønnøysundregistrene 17.02.2015. Forretningsformål er arkitekttjenester, prosjektering og virksomhet forbundet med dette. Foretaket har en ansatt, Grethe Kristin Løland. Løland har hovedfag i interiørarkitektur fra Kunsthøgskolen i Oslo fra 2003 og master i arkitektur fra arkitektur- og designhøgskolen i Oslo fra 2007. Dette foretaket har ikke hatt sentral godkjenning tidligere. Tidligere eksisterte det et foretak som het Framifrå Arkitekter AS, og som ifølge opplysninger i Purehelp var forløperen til Arkitektværelset AS.

Framifrå Arkitekter AS hadde sentral godkjenning for søkefunksjonen og prosjekterende arkitektur, begge i tiltaksklasse 2. Når det gjelder forholdet til denne godkjenningen, vises det til omtalen under vurderingen.

Saksgang

11.03.2015: Søknad

24.04.2015: Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

13.05.2015: Vedtaket påklages av foretaket

16.09.2016: Foretaket ettersender en del dokumentasjon.

Foretakets anførsler

Foretaket innrømmer innledningsvis i klagen at søkefunksjonen var for dårlig dokumentert i søknaden om sentral godkjenning. Det påpekes at Løland var uteksaminert fra Arkitektthøgskolen i Oslo i 2007, og har 7,5 års arbeidserfaring som arkitekt. Fra 2011 til 2014 var Løland daglig leder for firmaet Framifrå Arkitekter AS. Det påpekes at dette foretaket fikk sentral godkjenning i søkerfunksjonen i tiltaksklasse 2 utelukkende på bakgrunn av Lølands faglige erfaring den gang. Som referanseprosjekter i klagen er en del tiltak oppført på en liste som.

Det vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet skal innledningsvis beklage den lange saksbehandlingstiden på klagesaker.

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem for det påklagede godkjenningsområdet.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen

Formålet med den sentrale godkjenningsordningen bla. var å sikre god kvalitet og seriøsitet blant utøverne (jf. Ot.prp. nr. 39 (1993 -1994). Dette formålet er videreført i de påfølgende lovrevisjoner.

Ifølge pbl § 22-1 skal sentral godkjenning kun gis til foretak som er kvalifisert. Det er foretaket som har dokumentasjonsplikten for dette, jf SAK10 § 13-2.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i brev av 24.01.2014 presisert at foretak som søker sentral godkjenning må oppfylle både kravet til utdanning og praksis. I brevet heter det bl.a. følgende:

[...]. Det er med andre ord et absolutt krav etter plan- og bygningslovgivningen for å kunne få sentral godkjenning at foretaket kan dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis."

Direktoratet finner grunn til å nevne at i forbindelse med lovendring om sentral godkjenning skrev departementet i Prop. 99 L (2013-2014) i pkt 10.2.6. bl.a. følgende: *"Det er viktig at sentral godkjenning har en høy grad av troverdighet, slik at det er tillit til at godkjente foretak faktisk har de kvalifikasjoner de er godkjent for".*

Dette prinsippet skal selvsagt legges til grunn også ved behandling av søknader om sentral godkjenning.

I Ot. prp. nr. 45 2007-2008 presiserte departementet også bl.a. at i et foretak som skal få sentral godkjenning må foretakets faglige ledelse vise at den *behersker hele den faglige bredden av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet* som det søkes sentral godkjenning for.

Sistnevnte forhold innebærer at foretaket må dokumentere at det behersker godkjenningsområdets faglige innhold, slik dette er beskrevet i veiledningen til det aktuelle godkjenningsområdet i SAK10 § 13-5., jf. også beskrivelsen av de ulike ansvarsområdene i SAK10 kap. 12. Vi viser videre til SAK10 § 11-4,2. ledd bestemmer hva direktoratet skal legge vekt på ved vurderingen av utdanning og praksis. Jf. også § 11-1,1. ledd om kvalifikasjonskrav og § 11-3 om kravet til dokumentasjon av praksis. I tillegg kommer gjeldende forvaltningspraksis og departementets presiseringer.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene *som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3*, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) side 326.

For øvrig vises til generell orientering om grunnleggende vilkår for å kunne innvilges sentral godkjenning som vedlegges saksfremstillingen.

Søkerfunksjonen tiltaksklasse 2

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften (SAK10) § § 12-2 bokstav a-m og 13-5,1 ledd . Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i SAK10 § 12-2 som er aktuelle for tiltaket. For tiltak der prosjektering og utførelse ligger i høyere tiltaksklasse men der ansvarsforholdene er oversiktlige og koordineringsbehovet er lite, vil tiltaksklassen for søkerfunksjonen være lav.

Ansvarlig søker har ansvar for å utarbeide tiltaksprofil for tiltaket og synliggjøre dette i gjennomføringsplanen, jf. SAK10 § 9-3. Ansvarlig søker har også ansvar for at alle oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll, jf. byggesaksforskriften kap 14.

Ansvarlig søker rolle er først og fremst et administrativt koordineringsansvar overfor andre ansvarshavende i tiltaket og overfor tiltakshaver og kommunen. Selv om søkers ansvar opphører ved ferdigattest, må SAK10 § 12-2 sees i sammenheng med pbl § 23-3,2. ledd om at eventuelle pålegg om retting kan skje inntil 5 år etter at ferdigattest er gitt. Ansvarlig søker vil derfor ha en samordningsfunksjon i denne perioden.

I tiltaksklasse 2 omfatter søkefunksjonen søknader med noe kompleksitet, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse eller kontroll er krevende. Eksempelvis vil dette omfatte flertrinns søknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oppsplittet og krever koordinering.

Nødvendig utdanning

Ifølge SAK10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med mesterbrev som tømmer eller fagskole med bygg eller anleggslinje og 6 års dokumentert praksis med hele godkjenningssområdet faglige innhold.

Løland er utdannet arkitekt. Dette er en relevant og tilstrekkelig utdanning for dette godkjenningssområdet. Utdannelseskravet er derfor oppfylt.

Referanseprosjektene

Søknaden inneholdt tre referanseprosjekter for søkefunksjonen. To av de beskriver tiltaket, og for to av dem er det også opplyst at Løland ikke var ansvarlig søker. Ingen av de dokumenterer utførelse av søkefunksjonen, slik innholdet i denne er beskrevet i Sak10 § 12-2 og 13-5,1. ledd med tilhørende veiledninger. Tiltakene er fra 2013 og 2014 og dekker da heller ikke den nødvendige erfaringstiden på fire år.

Vedlagt søknaden var det CV hvor en del tiltak var opplistet. Ett slikt oppsett dekker ikke kravene til referanseprosjekter. Det vises i denne sammenheng til SAK10 §§ 11-1 og 11-4,2. ledd. I sistnevnte bestemmelse heter det bl.a. at det ved vurderingen av praksisen skal legges vekt på tilknytningen til godkjenningssområdet om praksisen har vært utført i samsvar med tillatelser og bestemmelser gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. Direktoratet minner i tillegg om at foretaket ifølge Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) pkt. 10.8.1. skal dokumentere at det behersker hele godkjenningssområdets faglige innhold, jf. om dette ovenfor. En CV oppfyller ikke disse dokumentasjonskravene.

Vedlagt klagen lå en oversikt over 10 tiltak.

I de to første prosjektene, et fra Tromsø og et fra Damplassen i Oslo, opplyses det at Løland har bistått ansvarlig søker. Løland har med andre ord ikke vært ansvarlig søker i disse tiltakene. Prosjektet fra Damplassen er heller ikke i tiltaksklasse 2. De fire neste prosjektene fra henholdsvis Sandnes kommune, Nore og Uvdal kommune, Svartdalsveien i Oslo og det fjerde fra Bærum kommune er alle i tiltaksklasse 1. Det er ikke utferdiget ferdigattest for noen av disse tiltakene, jf SAK10 § 12-2 bokstav j og pbl § 21-10.

Prosjektet fra Drammensveien 103 D i Oslo kan være i tiltaksklasse 2. Det å oppnå en rammetillatelse innebærer ikke en tilstrekkelig dokumentasjon på søkerfunksjonen, jf nedenfor.

De to neste prosjektene gjelder henholdsvis Københavngata i Oslo og Holmen Terrasse. Det første tiltaket er i tiltaksklasse 1, og det andre, som gjelder anmodning om ferdigattest på

henlagt sak, kan ikke danne grunnlag for søkefunksjon i tiltaksklasse 2.

Hvorvidt det siste prosjektet på listen, en rammetillatelse for 20 hytter i Nordre Land kommune er i tiltaksklasse 2 er etter direktoratets oppfatning usikkert. I prinsippet er det ikke særlig mer komplisert å sende en rammesøknad på 20 hytter enn å sende 20 likelydende søknader på så vidt enkle prosjekter. En rammetillatelse er etter direktoratets oppfatning uansett ikke et bredt nok grunnlag for søkefunksjonen i tiltaksklasse 2.

Når det gjelder rammetillatelser, minner direktoratet om at kommunen i rammetillatelsen kun tar stilling til tiltakets ytre rammer når det gjelder de materielle kravene. Det vises her til pbl § 21-4, 4. ledd og SAK10 § 6-4. Det fremgår også av SAK10 § 5-4, 4. ledd at det er flere forhold som ikke er avklart i en rammetillatelse. I en rammetillatelse dokumenteres sjeldent krevende koordineringsbehov for prosjektering, utførelse eller kontroll, noe som hører inn under søkerfunksjonen i tiltaksklasse 2. Det følger også av SAK10 § 12-2 at søkers oppgave strekker seg i tid til ferdigattest. Rammetillatelsen alene kan derfor ikke danne grunnlaget som referanseprosjekter for søknadsfunksjonen.

I e-post til direktoratet den 16.09.2015 nevner klageren at hun har oppnådd en reguleringsendring i en reguleringsplan i Bærum kommune og anfører at dette er en relevant referanse i forbindelse med søknadsfunksjonen i tiltaksklasse 2. Det fremgår ikke hvor stor endring det konkret er snakk om. Reguleringsendringer er ikke ansvarsbelagt, og hører formelt sett ikke inn under søkers rolle, selv om det i praksis ofte kan være søker som står for dette. Selv om søker har stått for kontakten med kommunen i forbindelse med en reguleringsendring, kan ikke dette regnes som et referanseprosjekt som kan danne grunnlag for sentral godkjenning for søkerfunksjonen. Søkerfunksjonen består av et betydelig antall forskriftsfestede oppgaver som foretaket skal dokumentere erfaring med for å kunne få sentral godkjenning, jf. gjennomgangen ovenfor.

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant praksis med det innhold som er nødvendig for søkefunksjonen. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert at det har tilstrekkelig kvalifikasjoner for å få sentral godkjenning for det påklagede området, jf. pbl. § 23-4, SAK 10 §§ 9-1.1. ledd, 11-1, 1. ledd og §§ 11-4, 12-2 og 13-5, 1. ledd, jf. også pbl. § 22-1.»

Sak 45/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Senja Entreprenør AS (godkjenningsnr. 2015/4422).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Vannforsynings- avløps- og fjernvarmeanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av overordnet ansvar for utførelse (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Vedtaket påklages av foretaket v/Egild K Jagersten den 19.05.2015. Foretaket er klageberettiget, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28.1. ledd. Klagen er rettidig, jf. fvl. § 29. Klagen er fremsatt i samsvar med fvl. § 32.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 18.03.2015 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett. Foretaket har hatt ett av de nå omsøkte godkjenningsområdene tidligere.

I vedtak datert 05.05.2015 avslo direktoratet delvis søknad om sentral godkjenning. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Overordnet ansvar for utførelse (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) tiltaksklasse 1
- Utførelse av Innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Vannforsynings- avløps- og fjernvarmeanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av overordnet ansvar for utførelse (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Samtlige avslag var begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning, jf byggesaksforskriften (SAK10) § 11-1,1. ledd med tilhørende veiledning. I tillegg

var godkjenningsområdene nr. 2 til og med 5 avslått på grunn av at foretaket ikke dokumentert dekkende referanseprosjekter. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert nødvendige og relevante faglige kvalifikasjoner. Kravene til dokumentasjon i SAK10 §§ 11-1,1. ledd og 11-4, jf. § 13-5,1,-3. ledd med tilhørende bokstaver var dermed ikke oppfylt. Det vises til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et aksjeselskap som ligger på Stonglandseidet i Senja kommune i Troms fylke. Foretaket ble stiftet den 28.12.1994, og registrert i enhetsregisteret den 12.03.1995. Foretaket fikk i tidligere vedtak av 23.02.2012 innvilget sentral godkjenning for Utførelse av grunnarbeider og landskapsutforming i tiltaksklasse 2. Fem godkjenningsområder ble avslått.

Næringsområde er oppgitt å være bygging av vann- og kloakkanlegg. Det vises til vedlegget fra Brønnøysundregistrene. Foretaket har ifølge søknaden 5 ansatte. Daglig leder er Egild K Jagersten. Han er utdannet mekaniker. Per Jagersten har ifølge organisasjonsplanen fagbrev som maskinfører og deler av MEFs anleggslederskole. (Det bemerkes at på vitnemålene til Per Jagersten står det Per-Oddvar Klausen. Dette er sjekket med foretaket, og forklaringen er at Per-Oddvar Klausen har byttet etternavn, det samme er tilfellet med Egild Jagersten, som også tidligere het Klausen.) I tillegg er det en ansatt med fagbrev innen transportfag og en som har fagbrev som tømrer, samt en med handelsskole. For øvrig vises det til vedlagt organisasjonsplan.

Når det gjelder tidligere innvilgelse av sentral godkjenning, vises det til omtalen av dette under vurderingen.

Saksgang

18.03.2015: Søknad

05.05.2015: Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

19.05.2015: Vedtaket påklages av foretaket

Mai 2016: Kontakt med foretaket på e-post i forbindelse med dokumentasjon av utdanning

Foretakets anførsler

Daglig leder Egild K Jagersten skriver i klagen at han har drevet i bransjen i over 30 år og har opparbeidet seg erfaring som bør hensyntas. Videre anføres at bedriften har personell med fagbrev i anleggsfaget med over 20 års erfaring. Det vises til tidligere godkjenning.

Det vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet beklager innledningsvis den lange saksbehandlingstiden på klagesaker.

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem for de påklagede godkjenningsområdene. Det gjøres oppmerksom på alle henvisninger til plan- og

bygningsloven (pbl) og byggesaksforskriften (SAK10) refererer til reglene slik de lød før 01.01.2016.

Innledningsvis bemerkes at det ble tatt hensyn til foretakets erfaring ved innvilgelsen av tre godkjenningsområder i vedtaket den 05.05.2015.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen

Formålet med den sentrale godkjenningsordningen bla. var å sikre god kvalitet og seriøsitet blant utøverne (jf. Ot.prp. nr. 39 (1993 -1994). Dette formålet er videreført i de påfølgende lovrevisjoner.

Ifølge pbl § 22-1 skal sentral godkjenning kun gis til foretak som er kvalifisert. Ifølge SAK10 § 11-1 med tilhørende veiledning slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis på området, er det nødvendig med relevant utdanning og tilstrekkelig og relevant praksis, jf. gjennomgangen nedenfor.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i brev av 24.01.2014 presisert at foretak som søker sentral godkjenning må oppfylle både kravet til utdanning og praksis. I brevet heter det bl.a. følgende:

"Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis for det godkjenningsområdet det søkes om.

Dersom dette skal fravikes, må foretaket dokumentere tilstrekkelig relevant og langvarig praksis over lang tid. Dokumentasjonen må oppfylle kravene i Ot.prp. nr. 45 (2007- 2008), jf. nedenfor, og SAK10 § 11-4,2. ledd.

Direktoratet finner grunn til å nevne at i forbindelse med lovendringen om sentral godkjenning skrev departementet i Prop. 99 L (2013-2014) i pkt 10.2.6. bl.a. følgende: *"Det er viktig at sentral godkjenning har en høy grad av troverdighet, slik at det er tillit til at godkjente foretak faktisk har de kvalifikasjoner de er godkjent for".* I pkt. 10.4.3.2. skriver departementet følgende om kvalifikasjonskravene: *"Utgangspunktet for kravet til utdanning vil som etter gjeldende regler være at de skal bidra til å sikre at foretaket besitter teoretisk kunnskap om hva som kreves etter plan- og bygningslovgivningen, mens hensynet bak praksiskravet er å sikre at foretakene har praktiske kunnskaper."*

I pkt.10.4.6.2 skriver departementet følgende:

"Den sentrale godkjenningsordningens oppfølging og tilsyn med foretak må sikre at de faktisk har de kvalifikasjonene de er godkjent for, og befeste inntrykket av at sentral godkjenning er et kvalitetsstempel".

Dette prinsippet skal selvsagt legges til grunn også ved behandling av søknader om sentral godkjenning.

I Ot. prp. nr. 45 2007-2008 presiserte departementet også bl.a. at i et foretak som skal få sentral godkjenning må foretakets faglige ledelse vise at den *behersker hele den faglige bredden* av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet som det søkes sentral godkjenning for.

Sistnevnte forhold innebærer at foretaket må dokumentere at det behersker godkjenningssområdet faglige innhold slik dette er beskrevet i veiledningen til det aktuelle godkjenningssområdet i SAK10 § 13-5., jf. også beskrivelsen av de ulike ansvarsområdene i SAK10 kap. 12. SAK10 § 11-4,2. ledd bestemmer hva direktoratet skal legge vekt på ved vurderingen av utdanning og praksis. Jf. også § 11-1,1. ledd om kvalifikasjonskrav og § 11-3 om kravet til dokumentasjon av praksis. I tillegg kommer gjeldende forvaltningspraksis og departementets presiseringer.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene *som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3*, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007 – 2008) side 326.

For øvrig vises til generell orientering om grunnleggende vilkår for å kunne innvilges sentral godkjenning som vedlegges saksfremstillingen.

Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1

Godkjenningssområdet er hjemlet i pbl § 23-4 og SAK10 §§ 12-2 bokstavene a-m og 13-5,1 ledd.

Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i SAK10 § 12-2 som er aktuelle for tiltaket. For tiltak der prosjektering og utførelse ligger i høyere tiltaksklasse men der ansvarsforholdene er oversiktlige og koordineringsbehovet er lite, vil tiltaksklassen for søkerfunksjonen være lav.

Ansvarlig søker har ansvar for å utarbeide tiltaksprofil for tiltaket og synliggjøre dette i gjennomføringsplanen, jf. SAK10 § 9-3.

Ansvarlig søker har ansvar for at alle oppgaver er belagt med ansvar, herunder ansvar for uavhengig kontroll, jf. byggesaksforskriften kap 14.

I tiltaksklasse 2 omfatter søkefunksjonen søknader med noe kompleksitet, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse eller kontroll er krevende. Eksempelvis vil dette omfatte flertrinns søknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oppsplittet og krever koordinering.

Nødvendig utdanning

Ifølge SAK10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med mesterbrev som tømmer eller fagskole med bygg eller anleggslinje og 4 års dokumentert praksis med hele godkjenningssområdet faglige innhold.

Daglig leder Egild K. Jagersten har mekanisk utdanning. Denne er ikke relevant. Per Jagersten (tidligere Klausen) har bestått fagprøven i anleggsmaskinførerfaget og har i tillegg MEFs mellomlederskole. Sistnevntes utdanning er på såkalt a-nivå, dvs. fag/svenneprøve. For at MEFs utdanningstilbud skal kunne likestilles med mesterbrev, må den inneholde tre moduler, dvs. prosjektlederskolen og bedriftslederskolen i tillegg til mellomlederskolen. Den utdannelsen som Per Jagersten har, kan dermed ikke likestilles med mesterbrev. Foretaket har dermed ikke personell med den nødvendige utdannelsen.

Referanseprosjektene.

Søknaden inneholdt to referanseprosjekter, begge fra 2015. Ingen av de har en slik beskrivelse at de dekker godkjenningsområdets faglige innhold. Den ene av dem gjelder søknader om ramme- og utslippstillatelser, noe som i seg selv er for smale fagområder i forhold til søkefunksjonens faglige innhold.

I tillegg til de referanseprosjektene som var skrevet inn i selve søknadsskjemaene, var det vedlagt en del referanser på egne ark. Dette var protokoller for overtakelse på tiltak utført for Statens veivesen, søknad om dispensasjon fra kommunens arealplan i Tranøy kommune m.m. Disse dokumentene er ikke relevante som referanseprosjekter for noen av de påklagede godkjenningsområdene. Det vises i denne sammenheng til SAK10 § 11-4,2 ledd og de krav til beskrivelser som følger av Ot.prp. nr. 45. (2007-2008), jf. ovenfor.

Klagen inneholder ikke nye selvstendige referanseprosjekter.

Det er vedlagt en CV for Egild K Jagersten, hvor hans erfaring som anleggsleder og prosjektleder fremgår i kortfattet form. En slik fremstilling er imidlertid ikke tilstrekkelig dekkende som referanseprosjekter. Det vises i denne sammenheng bl.a. til det som står i Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) om at hele godkjenningsområdet skal dekket. Videre vises det til SAK10 § 11-4,2 ledd om hva direktoratet skal legge vekt på ved vurderingen av praksis. Dette krever en mer utførlig beskrivelse. Direktoratet minner i denne sammenheng om SAK10 § 13-2, hvor det står at søknaden skal vedlegges dokumentasjon som viser at forskriftens krav er oppfylt. Prosjekter før 2006 ansees heller ikke for å være faglig oppdaterte, jf. SAK10 § 11-4,2.

Foretaket fikk også avslag på dette godkjenningsområdet i vedtak av 23.03.2012 på grunn av manglende referanseprosjekter. (Det bemerkes at det i en del vedtak kun er oppført en avslagsgrunn, for eksempel manglende referanseprosjekter selv om også utdannelsen manglet. Dette var tilfellet med dette vedtaket).

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis for dette godkjenningsområdet. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området. Vi viser til pbl. § 23-4, SAK 10 §§ 9-1.1. ledd, 11-1,1. ledd og §§ 11-4, 12-2 og 13-5,1. ledd., jf. også pbl. § 22-1.

Prosjektering av Utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Godkjenningsområdet er hjemlet i pbl § 23-5 og SAK10 §§ 12-3 bokstavene a-j og 13-5,2 ledd bokstav c med tilhørende veiledninger.

Godkjenningsområdet består av prosjektering av utearealer og landskapsutforming hvor det skal tas hensyn til egnethet og funksjon, slik at god kvalitet oppnås i forhold til universell utforming, sikkerhet og innvirkning på ytre miljø, herunder overvann.

I tiltaksklasse 1 omfatter godkjenningsområdet prosjekteringen av utearealer og landskapsutforming mindre inngrep ved uproblematiske grunn- og forurensingsforhold og der innvirkningen på ytre miljø er små. Eksempler på dette godkjenningsområdet kan være:

- Prosjektering av utearealer, herunder veg og parkeringsplasser for en gruppe av småhus eller hytter

- Deponier, masseuttak og oppfylling inntil 3 meters høyde fra opprinnelig nivå

Nødvendig utdanning

Ifølge SAK10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med mesterbrev som anleggsgartner eller fagskole med anleggslinje og 4 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdet faglige innhold.

Når det gjelder utdannelsen i foretaket vises det til gjennomgangen under søkerfunksjonen. Den nødvendige utdannelsen foreligger således ikke i foretaket.

Referanseprosjektene

Søknaden inneholdt to referanseprosjekter, begge fra 2015. Det dokumenteres ikke i disse at foretaket har tilstrekkelig erfaring med dette godkjenningsområdet, med det faglige innholdet dette har. Når det gjelder øvrige vedlegg til søknaden, vises til kommentarene under drøftelsen av søknadsfunksjonen.

Klagen inneholdt ikke flere selvstendige referanseprosjekter. Det vises til kommentarene ovenfor i forbindelse med søknadsfunksjonen.

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis for dette godkjenningsområdet. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området., jf. pbl. § 23-4, SAK 10 §§ 9-1.1. ledd, 11-1.1. ledd og §§ 11-4, 12-3 og 13-5,2.ledd bokstav c. Se også pbl. § 22-1.

Prosjektering av oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1

Godkjenningsområdet er hjemlet i pbl § 23-5 og SAK10 §§ 13-5,1 ledd bokstav d og § 12-3.

Fagområdet omfatter vurdering av om det foreligger oppdatert offentlig kartgrunnlag med tilfredsstillende kvalitet, og om tiltakets foreslåtte plassering er kritisk i forhold til eiendomsgrenser, byggegrenser, og byggelinjer mv. Videre omfatter fagområdet valg av kartgrunnlag for utarbeidelse av situasjonsplan og stikningsplan med oppmålingstekniske beregninger, fastsetting av toleransekrav, metode- og utstyrvalg tilpasset formålet og oppgaven (utstikkingsdata i plan og høyder) med utstikking av punkter i terrenget. Fagområdet omfatter vurdering av offentlige kartgrunnlag, forslag til plassering, valg av kartgrunnlag for situasjonsplan, utarbeidelse av stikningsplan og koordinater, dokumentasjon av toleransekrav og angivelse av metode og utstyrvalg.

I tiltaksklasse 1 omfatter godkjenningsområdet arbeid der plangrunnlaget og offentlige kartgrunnlag (situasjonskartet) har samme koordinatsystem og kartprojeksjon og krav til toleranse for punkter som skal stikkes ut tilsvarer toleransekrav satt i situasjonsplanen. Oppmålingstekniske beregninger i områder regulert til spredt bebyggelse, hvor krav til høyder og minsteavstander ikke er kritisk for å oppfylle krav til plangrunnlaget med bestemmelser. Godkjenningsområdet gjelder tiltak inntil 10 stikningspunkter i flatt terreng.

Nødvendig utdanning

Ifølge SAK10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med fagskole med anleggslinje og 4 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdet faglige innhold.

Når det gjelder utdannelsen i foretaket vises det til gjennomgangen under søkerfunksjonen. Den nødvendige utdannelsen foreligger således ikke i foretaket.

Referanseprosjektene

Søknaden inneholdt fire referanseprosjekter, et fra 2013 et fra 2014 og to fra 2015. Ingen av de har en tilstrekkelig utfyllende beskrivelse som dokumenterer at foretaket har erfaring med godkjenningsområdet med det innholdet dette har og slik det er beskrevet ovenfor. Når det gjelder øvrige vedlegg til søknaden, vises til kommentarene under drøftelsen av søknadsfunksjonen.

Når det gjelder klagen, viser det til omtalen av denne ovenfor.

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis for dette godkjenningsområdet. Foretaket har dermed heller ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området., jf. pbl. § 23-4, SAK 10 §§ 9-1.1. ledd, 11-1,1. ledd og §§ 11-4, 12-3 og 13-5,2.ledd bokstav d. Se også pbl. § 22-1.

Prosjektering av Vannforsynings-, avløps- og fjernvarmeanlegg i tiltaksklasse 1

Prosjektering av Vannforsynings-, avløps- og fjernvarmeanlegg omfatter komplett prosjektering av installasjoner, nødvendig dimensjonering og spesifisering av produkter og komponenter. Det skal sikres at produktene har produktdokumentasjon, jf. forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk. Plassering av tiltak på situasjonsplan med koordinatfesting og høydeangivelse av viktige deler av anlegget, inngår i oppgaven. Oppgaven omfatter også prosjektering av sikringstiltak i anleggsperioden, samt utarbeidelse av grunnlag for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av anlegget.

I tiltaksklasse 1 omfatter godkjenningsområdet prosjektering av vannforsynings- og avløpsanlegg for inntil 20 personkvivalenter. Prosjekteringen omfatter:

- Dimensjonering, plassering, fundamentering og gjenfylling av stikkledninger for vann, avløp, overvannsledninger for en liten gruppe av småhus
- Avløpsanlegg herunder infiltrasjonsanlegg
- Fjernvarmetilkobling

Nødvendig utdanning

Ifølge SAK10 § 11-1,1. ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med fagskole med bygg eller anleggslinje og 4 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdet faglige innhold.

Som det fremgår av gjennomgangen av utdannelsen i foretaket, er det ikke noen med denne utdannelsen i foretaket. Den nødvendige utdannelsen er dermed ikke på plass.

Referanseprosjektene

Søknaden inneholdt to referanseprosjekter, et fra 2013 og et fra 2015. Ingen av de inneholdt en dokumenterende beskrivelse av godkjenningsområdet eller detaljer fra hva og hvordan foretaket har utført prosjekteringen. Når det gjelder øvrige vedlegg til søknaden, vises til kommentarene under drøftelsen av søknadsfunksjonen.

Klagen inneholdt ikke nye dekkende referanseprosjekter.

Foretaket har ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis for dette godkjenningsområdet. Foretaket har da heller ikke dokumentert at det har kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området. Vi viser til pbl. § 23-5, SAK 10 §§ 9-1.1. ledd, 11-1,1. ledd og §§ 11-4, 12-3 og 13-5,2. ledd bokstav k. Se også også pbl. § 22-1.

Overordnet ansvar for utførelse (bygning, anlegg eller konstruksjon, tekniske installasjoner) tiltaksklasse 2.

Godkjenningsområdet er hjemlet i pbl § 23-6 og SAK10 §§ 12-4 og 13-5,3. ledd bokstav a jf. § 12-4 om utførendes ansvar.

Byggverk skal utføres i henhold til produksjonsunderlaget på en måte som medfører minst mulig belastning på naturressurser og det ytre miljø. SAK10 § 12-4 regulerer ansvaret for ansvarlig utførende innenfor eget ansvarsområde, og/eller ved overordnet ansvar for utførelse. Ansvar for utførelse omfatter forsvarlig håndtering av byggavfall for alle godkjenningsområder.

Godkjenningsområdet overordnet ansvar for utførelse omfatter ansvar for komplett utførelse av alle relevante fagområder. Dette innebærer ansvar for koordinering av de utførende fagområder, uavhengig av om oppgavene utføres av egne ansatte eller innleide foretak. Godkjenningsområdet innebærer også ansvar for grensesnittene mellom fagområdene.

Der det benyttes underentreprenører, skal disse oppfylle system- og kvalifikasjonskrav som følger av SAK10 kap. 10 og 11. Plassering i tiltaksklasse vil avhenge av antall utførende foretak, koordineringsbehov og antall grensesnitt. Tiltaksklasse for de enkelte fagområder behøver ikke være avgjørende.

I tiltaksklasse 2 omfatter godkjenningsområdet ansvar for komplett utførelse av tiltak med middels vanskelighetsgrad, hvor alle vesentlige utførelsesoppgaver ligger i tiltaksklasse 2. Godkjenningsområdet består av mange grensesnitt mellom mange fagområder. Eksempler på overordnet ansvar for utførelse av bygninger i tiltaksklasse 2 kan være oppføring eller vesentlig endring av:

- Bygninger med boenheter med 3-5 etasjer
- Middels store industribygg og lagerbygg (t.o.m. 5000 m2 BRA) med enkel planløsning
- Overnattingsbygg t.o.m. 2000m2
- Infrastruktur som veier, vann,-,-avløps- og overvannsledninger for større boligfelt og /eller kommunal infrastruktur t.o.m. 200 personkvalenter (pe)
- Utskifting eller ombygging av eksisterende tekniske installasjoner hvor prosjekteringen og utførelsen av nye installasjoner normalt ligger i tiltaksklasse 3

Nødvendig utdanning

Ifølge Sak10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med mesterbrev i bygg eller anlegg eller Fagskole med innen bygg/anlegg. Det må dokumenteres 3 års praksis med hele godkjenningsområdets faglige innhold.

Som det fremgår av gjennomgangen ovenfor, er ikke denne utdannelsen tilstede i foretaket.

Referanseprosjektene

Søknaden inneholdt totalt tre referanseprosjekter, to fra 2014 og et fra 2013.

Referanseprosjektene er de samme som var innsendt for tiltaksklasse 1, noe som ble innvilget. Referanseprosjektene dreier seg hovedsakelig om prosjektledelse, men heller ikke dette er tilfredsstillende beskrevet. Beskrivelsene dokumenterer ikke utøvelsen av overordnet ansvar. Det er for eksempel ikke dokumentert hvordan grensesnittene er håndtert. Tiltakene vil uansett ikke være i tiltaksklasse 2 når det gjelder overordnet ansvar bl.a. på grunn av at det ikke er dokumentert noe krevende koordineringsbehov eller stor antall grensesnitt. Broarbeider vil som hovedregel kunne falle utenfor overordnet ansvar fordi selve utførelsen ikke dekker en tilstrekkelig stor bredde av byggefaget som sådan.

Når det gjelder øvrige vedlegg til søknaden, vises til kommentarene under drøftelsen av søknadsfunksjonen.

Klagen inneholder som nevnt en liste over ulike tiltak hvor foretaket har vært involvert. Dette er en oversikt i stikkords form, hvor det hovedsakelig er rollen som anleggsleder og prosjektleder som Egild K. Jagersten har oppført. Et slikt oppsett dekker som nevnt ikke kravene til referanseprosjekter, jf. bl.a. SAK10 § 11-4,2. ledd. De angir heller ikke utøvelsen av overordnet ansvar med det innhold dette har.

Det er ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis for dette godkjenningsområdet. Foretaket har derfor ikke dokumentert tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området jf. pbl. § 23-6, SAK 10 § § 9-1,1. ledd, 11-1,1. ledd og §§11-4, 12-4 og 13-5,3.ledd bokstav a. Se også pbl. § 22-1.

Utførelse av Grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Godkjenningsområdet er hjemlet i pbl § 23-6 og SAK10 §§ 12-4 og 13-5,3. ledd bokstav c, jf. § 12-4 om utførendes ansvar.

Fagområdet omfatter graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering. Arbeidene skal utføres i henhold til produksjonsunderlaget, se SAK10 § 1-2 bokstav g.

Eksempler på Utførelse av Grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2:

- Graving med krav til midlertidig sikring av byggegrop, "normal" komprimering i hht. NS 3420 kap. F, dreneringsarbeider med krav til filterlag, utlegging av drenerende lag
- Graving, avstiving, sprengning, fundamentering for vann- og avløpsledninger ved normale grunnforhold (ansvarsområde omfatter også gjenfylling av grøfter med hensyn til frostskaider og trafikkbelastning), inkl. Legging av ledninger med diameter

høyst 200 med mer for vann og 400 med mer for avløpsledninger

- Sprengning med skjæringshøyde inntil 8 m fra opprinnelig nivå
- Oppfylling av løsmasser med avvik inntil 5 m fra opprinnelig nivå
- Fjellarbeider i dagen med tilhørende sikringsarbeider, sprengning av grop eller skjæringer med mindre høyde enn 8 meter, med krav til kontur i utførelsesklasse 2 i henhold til NS 3420 med middels risiko for skader
- Sprengning av grop i tett bebyggelse
- Fjellsikring og mindre sprengningsarbeider i vann

Nødvendig utdanning

Ifølge Sak10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med Fagskol innen bygg/anlegg. Vi minner om gjennomgangen av utdannelsen til Per Jagersten ovenfor. Han har MEFs mellomlederskole, men har ikke dokumentert henholdsvis prosjektlederskolen og heller ikke bedriftslederskolen. Han har derfor ikke en utdanning på tilstrekkelig nivå. Den nødvendige utdannelsen er derfor ikke tilstede i foretaket.

Referanseprosjektene

Søknaden inneholdt 7 referanseprosjekter fra henholdsvis 2013, 2014 og 2015. Det er de samme prosjektene som var innsendt i forbindelse med søknad i tiltaksklasse 1. Felles for alle er at foretaket ikke har beskrevet tilstrekkelig omfanget og innholdet i tiltakene, og heller ikke godt nok hva foretaket har utført. Når det gjelder referanseprosjekt nr. 1, er dette neppe et tiltak i tiltaksklasse 2, det står for eksempel ikke noe om skjærings- eller fyllingshøyder. Det samme er tilfellet med referanseprosjekt nr. 2, hvor tiltakets omfang ikke går frem. I referanseprosjekt nr. 3 er det opplyst at det er fylt 8000 m² på 3000 m², d.v.s en gjennomsnittlig fyllingshøyde på 2,5 meter. Det må være spesielle forhold som medfører at en fylling med denne høyde på et område på 3 dekar skal kunne bli et tiltak i tiltaksklasse 2. Også referanseprosjekt nr. 4 er dårlig beskrevet. Omfanget av oppgraderingen og byggingen av veiene er ikke beskrevet. Interne veier i hytteområder m.m. er i tiltaksklasse 1. Referanseprosjekt nr. 5 har i realiteten ikke noen beskrivelse. Referanseprosjekt nr. 6 bedømmes for å være i tiltaksklasse 1, og er dårlig beskrevet. Referanseprosjekt nr. 7 er trolig på grensen til tiltaksklasse 2, men beskrivelsene er også her for lite utfyllende.

I sum har ikke foretaket med disse referanseprosjektene dokumentert at det har utført arbeider i tiltaksklasse 2.

Når det gjelder øvrige vedlegg til søknaden, vises til kommentarene under drøftelsen av søknadsfunksjonen.

Klagen inneholder som nevnt en liste over ulike tiltak hvor foretaket har vært involvert. Det vises til omtalen av denne listen ovenfor.

Foretaket fikk innvilget dette godkjenningssområdet i vedtak av 23.03.2012. I forbindelse med klagesaken har direktoratet gått gjennom den tidligere søknaden og vedtaket.

Det var den gang innsendt 7 referanseprosjekter. De tre første var fra 2001, og således ikke oppdaterte, jf SAK10 § 11-4,2. Gravearbeidet var dårlig beskrevet i disse prosjektene. Det fremgikk ikke hva som skulle medføre at tiltakene var i tiltaksklasse 2. Referanseprosjekt nr.

4, fra 2006, angikk graving til et offentlig toalett. Også dette for dårlig beskrevet til å dekke sentral godkjenning i tiltaksklasse 2. Tiltaket er neppe stort nok til å være i tiltaksklasse 2. For eksempel er ikke skjæringer og lignende dokumentert. Referanseprosjekt nr. 5 angikk graving til et utsiktspunkt for Statens veivesen. Foretaket beskriver ulike deler av jobben, betong og elektriske anlegg, men graving i tiltaksklasse 2 er ikke dokumentert. Referanseprosjekt nr. 5 angikk graving til en bro. Broen er i betong, og derfor ikke relevant som sådan. Betongarbeider er eget godkjenningsområde. Også her var andre godkjenningsområder beskrevet, men ikke gravearbeider i tiltaksklasse 2. Det siste referanseprosjektet angikk gravearbeider i forbindelse med en vannledning og et høydebasseng på 50 kubikk. Også her mangler dokumentasjon på at dette var et tiltak i tiltaksklasse 2. Når det gjelder selve bassenget, er dette lite. Graving til en enebolig vil i utgangspunktet være en større jobb.

Referanseprosjektene som lå til grunn for vedtaket i 2012 dokumenterte således ikke godt nok at de oppførte tiltakene var i tiltaksklasse 2. Foretaket hadde heller ikke den gang den nødvendige utdannelsen.

Godkjenningen i vedtaket 23.02.2012 ble derfor gitt på et utilstrekkelig grunnlag.

Utførelse av Plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Godkjenningsområdet er hjemlet i pbl § 23-6 og SAK10 12-4 og 13-5,3 ledd bokstav d.

Fagområdet omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider av konstruksjoner som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker.

I tiltaksklasse 2 omfatter godkjenningsområdet arbeider i byggverk, utførelsen av konstruksjoner av slakkarmert, uarmert eller spennarmert betong med tiltak etter NS 1990 + NA plasseres i pålitlighetsklasse 2, og forutsettes utført med "normal kontroll".

Eksempler på plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2:

- Plasstøpte betongkonstruksjoner i bygning med boenheter og mer enn tre etasjer
- Plasstøpte betongkonstruksjoner i bygning for publikum og arbeidsbygning med inntil 5 etasjer
- Betongarbeider av anleggskonstruksjoner som kulverter, forstøtningskonstruksjoner og bruer
- Kummer og forstøtningskonstruksjoner med høyde over 2 m (med trafikkbelastning)
- Kulverter og bruer med spennvidde inntil 10 meter

Nødvendig utdanning

Ifølge Sak10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med Fagskole innen bygg/anlegg. Denne utdannelsen er ikke tilstede i foretaket, jf. gjennomgangen ovenfor.

Referanseprosjektene

Det er nødvendig med 3 års dokumentert erfaring med godkjenningsområdet, slik dette er beskrevet ovenfor.

Søknaden inneholdt to referanseprosjekter, et fra 2013 og et fra 2014. Begge gjelder tiltak som er for små til å komme i tiltaksklasse 2. Beskrivelsen er også lite utfyllende.

Når det gjelder øvrige vedlegg til søknaden, vises til kommentarene under drøftelsen av søknadsfunksjonen.

Klagen inneholder ikke egne selvstendige referanseprosjekter, kun et oppsett som ikke dekker kravene til referanseprosjekter, jf. bl.a. SAK10 § 11-4,2. Ledd og redegjørelsen ovenfor.

Det er ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis for dette godkjenningsområdet. Foretaket har derfor ikke dokumentert tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området jf. pbl. § 23-6, SAK 10 § § 9-1,1. ledd, 11-1,1. ledd og §§11-4, 12-4 og 13-5,3.ledd bokstav d. Se også pbl. § 22-1.»

Sak 46/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra TEC Resource AS (godkjenningsnr. 2015/6376).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2

I brev datert 18.07.2015 ble vedtak av 14.07.2015 påklaget ved Kurt Magnus Ludvigsen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 31.05.2015 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 14.07.2015 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområde ble avslått:

- Kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2

Avslagene ble begrunnet med at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket det omsøkte godkjenningsområdet, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-4 og 13-5 femte ledd bokstav e og tilhørende veiledning. Foretaket hadde heller ikke dokumentert at det har oppdaterte rutiner og kvalitetssystem for å ivareta kravene i plan- og bygningslovgivningen, jf. SAK10 § 10-2, jf. § 10-1 første og annet ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

TEC Resource AS har ikke tidligere hatt sentral godkjenning.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Stavanger. Kurt Magnus Ludvigsen er daglig leder. Han er utdannet ingeniør innen retning konstruksjonsteknikk, husbygg fra 1984.

Saksgang

31.05.2015: Søknad

14.07.2015: Vedtak om sentral godkjenning

24.07.2015: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

I klagen viser daglig leder til sin CV og erfaring fra bygging av store og små bygg i delte entrepriser og totalentrepriser. Ludvigsen har også jobbet med risiko- og sikkerhetsstyring og vurdering i store komplekse prosjekter, samt vært prosjektleder og prosjektstyringsleder. Videre viser foretaket til at det benytter et datasystem som heter Agendec og systemet Logiq AS Bygg og Bolig styringssystem for å styre sin virksomhet og ivareta systemkrav i henhold til plan- og bygningslovgivningen. Foretaket anfører at det er fullt ut kvalifisert til å inneha sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet.

I klagen har også foretaket bedt om å bli vurdert for noen godkjenningsområder som det opprinnelig ikke hadde søkt om. Foretaket er i telefonsamtale 26.11.2015 og i e-post 26.05.2016 gjort oppmerksom på at disse godkjenningsområdene ikke vil bli vurdert i klageomgangen, men at det i stedet har mulighet til å sende inn en ny søknad om sentral godkjenning.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet kontroll av konstruksjonssikkerhet.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Krav til utdanning

For kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2 må foretaket vise til det som kreves for eksamen fra ingeniørhøgskole, med 6 års relevant erfaring etter endt utdanning, jf. SAK10 § 11-1 første ledd og veiledningen til bestemmelsen. Relevant utdanning vil for eksempel være ingeniør bygg eller bachelor i arkitektur. Foretakets daglige leder er utdannet ingeniør innen retning konstruksjonsteknikk, husbygg fra 1984 og utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

For å få innvilget sentral godkjenning for et kontrollområde må foretaket vise til at det har personell med relevant praksis fra det omsøkte kontrollområdet, dvs. hhv. prosjektering og/eller utførelse i tillegg til kontroll, jf. SAK10 § 11-2 fjerde ledd og tilhørende veiledning.

For prosjektering er kontrollkravet for konstruksjonssikkerhet begrenset til risiko for sammenbrudd i hovedbæresystem, der prosjekteringsgrunnlagets beregninger av lastantakelser, stabilitet og materialeegenskaper skal kontrolleres. For kontroll av utførelse skal det blant annet påvises at hovedbæresystemet er utført slik det er prosjektert. I tiltaksklasse 2 omfatter godkjenningsområdet byggverk som iht. NS-EN 1990 + NA plasseres i pålitelighetsklasse 2, jf. SAK10 § 13-5 femte ledd bokstav e og tilhørende veiledning.

I søknaden har daglig leder vist til mange års erfaring med prosjektledelse, prosjektrådgivning og prosjekteringsledelse. Det er imidlertid ikke vist til konkret praksis med å prosjektere konstruksjonssikkerhet.

I e-post 25.05.2016 ble foretaket bedt om å sende inn referanseprosjekter som viser minst 6 års erfaring med å prosjektere konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2 eller høyere. I e-post 26.05.2016 skriver daglig leder at han ikke har noen dokumentasjon på dette ut over det som allerede er sendt inn i søknaden. Direktoratet legger derfor til grunn at foretaket ikke har erfaring med å prosjektere, men kun erfaring fra prosjektledelse og prosjekteringsledelse. På bakgrunn av dette er det direktoratets vurdering at foretaket ikke har dokumentert samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det påklagede godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1. Direktoratet finner heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.»

**Sak 47/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra Byggmester Ole Oscar Hvass (godkjenningsnr. 2015/6529).**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2

I brev datert 05.08.2015 ble vedtak av 04.08.2015 påklaget ved Ole Oscar Hvass. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 22.04.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 04.08.2015 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2

Avslaget ble begrunnet med at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket tiltaksklasse 2 innenfor godkjenningsområdet foretaket søkte om, jf. forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 1.1.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) §§ 11-4 og 13-5 tredje ledd bokstav a og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det samlet hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Generelle opplysninger om foretaket

Byggmester Ole Oscar Hvass fikk sentral godkjenning første gang 10.07.2000. I perioden 08.06.2012 – 10.07.2015 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2 og overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Larvik. Ole Oscar Hvass er daglig leder. Han har mesterbrev som tømrer fra 1987.

Saksgang

22.04.2015 Søknad

20.07.2015 Direktoratet ber om ytterligere opplysninger

04.08.2015 Tilleggsopplysninger mottatt hos direktoratet

04.08.2015 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

05.08.2015 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretaks anførsler

Foretaket skriver i sin klage at de er noe overrasket over vedtaket, da de har hatt denne godkjenningen siden 1997 og har hatt flere større jobber etter denne tid. Foretaket skriver videre at det vel ikke er slik at man mister kompetanse over tid, og at dokumentasjon på tiltaksklasse 2 vedlegges. Videre skriver foretaket at det også ønsker å søke om rollen som ansvarlig søker i tiltaksklasse 2, det henvises til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2.

I henhold til forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 1.1.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det legges vekt på «en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.”

Klagenemnda vil bemerke at praktiseringen av regelverket vedrørende den sentrale godkjenningsordningen har blitt noe strengere de siste årene som følge av bygningsmyndighetenes ønske om dette, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) s. 132. Det er følgelig ingen automatikk i at et foretak får fornyet sin sentrale godkjenning i samme godkjenningsområde eller i samme tiltaksklasse som det hadde tidligere. Ved søknad om fornyelse av sentral godkjenning må derfor foretaket dokumentere at det har nødvendige kvalifikasjoner i foretaket, og at det har relevant og oppdatert praksis for godkjenningsområdet og i den omsøkte tiltaksklasse. Det hitsettes videre fra direktoratets saksfremlegg:

”Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er utdanning som svarer til krav til Mesterbrevsutdanning eller fagskole med linjefag, jf. SAK10 § 11-1 og veiledningen til bestemmelsen slik denne gir uttrykk for den sentrale godkjenningsordningens praksis for krav til utdanningsnivå. Foretaket har dokumentert å ha en ansatt med mesterbrev som tømrer fra 1987. Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet omfatter ansvar for komplett utførelse av alle relevante fagområder. Dette innebærer ansvar for koordinering av de utførende fagområder, uavhengig av om oppgavene utføres av egne ansatte eller innleide foretak. Godkjenningsområdet innebærer også ansvar for grensesnittene mellom fagområdene. Der det benyttes underentreprenører, skal disse oppfylle system- og kvalifikasjonskrav som følger av byggesaksforskriften kap. 10 og 11. Plassering i tiltaksklasse vil avhenge av antall utførende foretak, koordineringsbehov og antall grensesnitt. Tiltaksklasse for de enkelte fagområder behøver ikke være avgjørende.

Oppgaven omfatter ansvar for komplett utførelse av tiltak med middels vanskelighetsgrad, hvor alle vesentlige utførelsesfagoppgaver ligger i tiltaksklasse 2. Godkjenningsområde kan bestå av flere grensesnitt mellom fagområder.

Eksempler på overordnet ansvar for utførelse av bygninger i tiltaksklasse 2 kan være oppføring eller vesentlig endring av bygninger med boenheter med 3-5 etasjer, middels store industribygg og lagerbygg (t.o.m. 5 000 m² BRA) med enkel planløsning og overnattingsbygg t.o.m. 2 000 m² BRA, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Foretaket har i sin søknad vist til ett referanseprosjekt med gårds- og bruksnummer 1026/208 i Larvik kommune. Dette er en tomannsbolig og beskrivelsen i søknaden var «Overordnet ansvar». Direktoratet etterspurte i brev sendt 20.07.2015 om ytterligere opplysninger om prosjektet. Det fremgår av tilleggskonstruksjonen at det dreier seg om en tomannsbolig i tre etasjer, hvor foretaket har leid inn graver og rørlegger. Det er ellers en komplisert konstruksjon, hvor andre etasje er trukket tilbake utover fjellet.

Direktoratet vurderer ikke dette prosjektet til å dekke tiltaksklasse 2, da prosjektet er en tomannsbolig som normalt plasseres i tiltaksklasse 1. Det er i tillegg få ansvarlig utførende, noe som normalt utløser et lite koordineringsbehov. Referanseprosjektene dekker dermed ikke tiltaksklasse 2, hvor det må forventes at foretaket har praksis med oppføring av bygninger med boenheter på 3-5 etasjer, middels store industri- eller lagerbygg og lignende konstruksjoner av tilsvarende kompleksitet.

Direktoratet har også gått igjennom referanseprosjektene fra fornyelsessøknaden i 2012. Her vises det til en ombygging av et banklokale til 5 leiligheter, med bruksareal på 443,7 kvm. Det vises også til et lagerbygg på 800 kvm som ble ombygget til bilverksted. Det er ikke beskrevet foretakets rolle utover at de har hatt en utførende kode, og direktoratet kan dermed ikke vurdere hvorvidt dette er dekkende praksis for godkjenningsområdet overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet i tiltaksklasseklasse 2, jf. SAK10 § 11-1.»

Sak 48/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Blink Hus Sigdal AS (godkjenningsnr. 2015/7636).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1

I brev datert 07.09.2015 ble vedtak av 31.08.2015 påklaget ved Roar Koppergård. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 15.06.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 31.08.2015 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Avslaget på godkjenningsområdet overordnet ansvar for prosjektering ble begrunnet med at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad ansvaret godkjenningsområdet omfatter, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Blink Hus Sigdal AS fikk sentral godkjenning første gang 29.09.1998. I perioden 17.08.2012 – 30.08.2015 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker i tiltaksklasse 1 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 19 ansatte og ligger i Sigdal kommune i Buskerud. Gunbjørn Vidvei er daglig leder. Han har svennebrev som tømrer fra 2014. Foretaket har også en ansatt som er bygningsingeniør fra 1975 samt flere ansatte med svennebrev som tømrer.

Saksgang

15.06.2015: Søknad

29.07.2015: Foreløpig svarbrev

10.08.2015: Tilsvare

31.08.2015: Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

11.09.2015: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket har ikke anført noe i klagen, men viser til ansatte Roar Koppergård sin utdannelse som bygningsingeniør. Foretaket skriver også at det i tillegg til overordnet ansvar for prosjektering også burde vært godkjent for prosjektering av konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk.

Foretaket er i eget brev opplyst om at direktoratet ikke gjør en vurdering av de to sistnevnte godkjenningsområdene da disse ikke var en del av søknad av 15.06.2015. Foretaket har imidlertid anledning til å sende inn en ny søknad for disse områdene.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Krav til utdanning

For prosjektering i tiltaksklasse 1 er kravet utdanning som svarer til mesterbrevsutdanning eller fagskole med fagplan for linjefag. Relevant utdanning for overordnet ansvar vil for eksempel være mesterbrev som tømrer eller murer, jf. SAK10 § 11-1 første ledd og veiledningen til bestemmelsen slik den gir uttrykk for den sentrale godkjenningsordningens praksis for krav til utdanning. Foretaket har en ansatt, Roar Koppergård, som er bygningsingeniør og tilfredsstillende dermed kravene til utdanning.

Krav til praksis

Godkjenningssområdene omfatter komplett prosjektering av alle relevante fagområder. For de oppgaver som utføres av andre, har foretaket ansvar for prosjekteringsledelse med koordinering, og ansvar for grensesnittene. Oppgaven omfatter ansvar for koordinering av de forskjellige prosjekteringsoppgavene, uavhengig av om det utføres med egne ansatte eller med andre innleide foretak. Plassering i tiltaksklasse vil avhenge av antall fagområder som skal prosjekteres og det koordineringsbehovet disse utløser, samt antall grensesnitt.

I tiltaksklasse 1 omfattes prosjektering av tiltak med liten vanskelighetsgrad, få prosjekterende fagområder, som ligger i tiltaksklasse 1 og 2 og hvor grensesnitt mellom fagområdene er oversiktlig. Eksempler på bygninger hvor prosjekteringen kan ligge i tiltaksklasse 1 kan være eneboliger, tomannsboliger, rekke- og kjedehus, små barnehager og arbeidsbygg inntil 2 etasjer t.o.m. 500 m² BRA, jf. SAK10 § 13-5 andre og tredje ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

I søknaden er det vist til to referanseprosjekter som begge er prosjekter fra et annet foretak, Drammen Byggprosjekt AS, hvor Roar Koppergård er daglig leder. Det ene prosjektet gjaldt stort frittliggende boligbygg på 2 etg. Drammen Byggprosjekt AS var ansvarlig for prosjektering av arkitektur, konstruksjonssikkerhet, bygningsfysikk, lyd og brann. Det andre prosjektet gjaldt en enebolig hvor foretaket var ansvarlig for prosjekteringen av arkitektur, konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk.

Det fremgår ikke at foretaket hadde et overordnet ansvar for prosjekteringen i noen av prosjektene, ei heller hvilken rolle Roar Koppergård hadde i forbindelse med prosjekteringen utover at han var daglig leder i foretaket. Det er ikke beskrevet noe som tilsier at Koppergård har hatt ansvar for prosjekteringsledelse med koordinering og ansvar for grensesnittene. Direktoratet vil også bemerke at Drammen Byggeprosjekt AS heller ikke er godkjent for overordnet ansvar for prosjektering.

På bakgrunn av det ovennevnte er det direktoratets vurdering at prosjektene det er vist til i søknaden ikke er tilstrekkelig dokumentasjon på at Blink Hus Sigdal AS har den praksisen som kreves med godkjenningssområdet overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 1, jf. SAK10 § 11-1.»

**Sak 49/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra SCANWUD
Per Rønsberg (godkjenningsnr. 2015/7968).**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 2
- Uavhengig kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1
- Uavhengig kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1
- Uavhengig kontroll av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2
- Uavhengig kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2

I brev datert 10.09.2015 ble vedtak av 17.07.2015 påklaget ved Robert Helberg. Klagen er ikke rettidig, jf. forvaltningsloven(fvl) § 29. Fordi klagen har ligget ubehandlet hos direktoratet i lang tid, finner direktoratet allikevel grunnlag for å behandle klagen, jf. fvl §31.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 24.06.2015 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 17.07.2015 avslo direktoratet søknaden i sin helhet. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 2
- Uavhengig kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1
- Uavhengig kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1
- Uavhengig kontroll av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2
- Uavhengig kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2

Avslagene ble begrunnet med at direktoratet 03.07.2015 sendte et foreløpig svarbrev hvor det ble etterspurt innsendelse av sjekklister foretaket har for å følge opp ansvarlig søker sitt ansvar og sjekklister som foretaket har for å følge opp ansvarlig utførende sitt ansvar. Det var i begge tilfeller bedt om eksempler fra 2 ulike tiltak som viser at systemet er aktivt i bruk. Direktoratet mottok på disse spørsmålene kun dokumentasjon fra tiltaket Nyheimsvegen 34. Det vil si at det manglet dokumentasjon fra ett prosjekt. Den mottatt dokumentasjonen fra Nyheimsvegen 34 var i tillegg svært mangelfull og viste ikke i tilstrekkelig grad det som var etterspurt. Den ene sjekklisen som ble mottatt hadde ikke sporbarhet til produksjonsunderlag og krav. Videre etterspurte direktoratet dokumentasjon på at avvikssystemet var i bruk. Her ble det kun mottatt avviksrutine som ikke var etterspurt. Direktoratet kunne ikke se at mottatt dokumentasjon i foretakets svarbrev av 08.07.2015 dokumenterte at foretaket hadde det styringssystem som var i henhold til byggesaksforskriften (SAK10) § 10-1. Når foretaket gjennom dokumenttilsynet ikke hadde fått synliggjort ovenfor direktoratet at det hadde et styringssystem som tilfredsstilte kravene i SAK10 § 10-1 og var aktivt i bruk, førte det til avslag på søknaden.

Generelle opplysninger om foretaket

Scanwud Per Rønsberg fikk sentral godkjenning første gang 25.07.2001. I perioden 11.06.2012 – 08.04.2015 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1 og utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Trondheim. Per Rønsberg er daglig leder. Han har mesterbrev som tømrer fra 1987.

Saksgang

24.06.2015: Søknad om sentral godkjenning
24.06.2015: Foreløpig svarbrev til foretaket med behov for ytterligere dokumentasjon
02.07.2015: Svar fra foretaket
03.07.2015: Foreløpig svarbrev til foretaket med behov for ytterligere dokumentasjon
13.07.2015: Svar fra foretaket
17.07.2015: Vedtak om sentral godkjenning (avslag)
10.09.2015: Klage på vedtak mottatt hos direktoratet

Foretakets anførsler

Klagen er svært kortfattet og beklager seg ettersom det vises videre til at det herved sendes inn kopi av kontrollskjema, samt kopi av avviksskjema. Det vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2, prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2, prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2, utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2, utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2, utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2, utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 1, utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1, overordnet ansvar for kontroll i tiltaksklasse 2, uavhengig kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1, uavhengig kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1, uavhengig kontroll av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2 og uavhengig kontroll av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 2.

I henhold til forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 1.1.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det legges vekt på «en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Krav til styringssystem

Alle foretak som søker om godkjenning for ansvarsrett skal ha et system som tilfredsstillende krav gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven, jf. pbl § 24-1 og SAK10 kapittel 10. Systemet skal i innhold og omfang være tilpasset foretaket og tilhørende godkjenningsområder. Systemets innhold fremgår av SAK10 § 10-1 første ledd bokstav a - g. Det presiseres at selv for små foretak og enmannsbedrifter som kun arbeider innenfor tiltaksklasse 1, er det viktig at det oppfyller et visst minimum av rutiner, særlig for identifisering av hvilke krav i plan- og bygningslovgivningen som gjelder,

dokumenthåndtering og avviksrutiner.

SAK10 § 10-1 første ledd bokstav a-g lister opp kravene til hva som skal fremgå av foretakets system for å sikre etterlevelse av krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. Fremstillingen vil videre ta for seg de dokumenter som ble etterspurt i søknaden og de dokumenter som er mottatt i søknads- og klageomgangen.

Det fremgår av § 10-1 første ledd bokstav c at systemet skal sikre at krav gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven som er relevant for foretakets godkjenningsområder, jf. SAK10 § 1-2 bokstav c, identifiseres og gjøres kjent i prosjektene. Ansvarlig søkers og ansvarlig utførendes ansvar fremgår av SAK10 §§ 12-2 og 12-4. Foretaket må innen sitt spesielle fagområde ha oversikt over de krav og retningslinjer som gjelder gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven. For å oppfylle kravet skal det kunne fremlegges dokumentasjon på hvordan kvalitetssikring gjennomføres, denne skal vise om den planlagte kvalitetssikring faktisk er gjennomført og om resultatet er i samsvar med tillatelser og bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven.

I søknaden ble det mottatt to sjekklister. Disse er svært mangelfulle og har ingen sporbarhet til produksjonsunderlag og krav. I klagen er det mottatt ytterligere dokumentasjon, blant annet en sjekkliste med «utførelseskontroll av tømmerarbeider boliger». Det fremgår av denne sjekklisten at den er skrevet ut 06.09.2015, altså etter at søknaden ble behandlet. Direktoratet vurderer derfor at styringssystemet ikke har vært i bruk på søknadstidspunktet.

Videre fremgår det av § 10-1 første ledd bokstav f at foretaket skal ha rutiner for å identifisere, behandle og lukke avvik, herunder hindre gjentagelse av avvik, fra krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. I søknaden har direktoratet bedt om to eksempler på avvikshåndtering. Som svar på dette sendte foretaket inn en avviksrutine. Dette var ikke dokumentasjonen som ble etterspurt.

I klageomgangen har foretaket sendt inn et avviksskjema for Nyheimsvegen 34, dette er imidlertid ikke utfylt. Det anføres også i klagen at det ikke har vært nevneverdige avvik på prosjektet.

Direktoratet vurderer at foretaket ikke har et styringssystem som er aktivt i bruk, og har dermed ikke synliggjort at det har et styringssystem som er i henhold til pbl § 24-1 og SAK10 § 10-1 første ledd.

Fordi grunnleggende krav til styringssystem ikke er oppfylt, gjør ikke direktoratet noen nærmere vurdering av utdanning og praksis.

På bakgrunn av at foretaket ikke oppfyller kravet til styringssystem og bruk av dette, er ikke vilkårene for sentral godkjenning oppfylt. Klagen på de avslåtte godkjenningsområdene vil derfor ikke føre frem.»

**Sak 50/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Sandnes
Tak AS (godkjenningsnr. 2015/8416).**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2

I direktoratets elektronisk søknadsløsning 05.10.2015 ble vedtak av 16.09.2015 påklaget ved Frode Hagen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 11.08.2015 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 16.09.2015 avslo direktoratet søknaden i sin helhet. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2

Avslagene ble begrunnet med at direktoratet i brev datert 18.02.2015 og 01.07.2015 ba om ytterligere opplysninger utover det som var kommet frem i søknaden om sentral godkjenning. Direktoratet mottok ikke den gang svar på disse forespørslene. Foretaket hadde heller ikke i ny søknad dokumentert de opplysninger som var forespurt i tidligere søknader. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Sandnes Tak AS fikk sentral godkjenning første gang 29.07.1999. I perioden 22.03.2012 – 27.04.2015 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene prosjektering av bygningsfysikk i tiltaksklasse 1 og utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 37 ansatte og ligger i Sandnes. Stig Skjevik er daglig leder. Han har mesterbrev som taktekker fra 2000. I tillegg har foretaket i følge organisasjonsplanen 4 ansatte med fagbrev som taktekker. Foretaket har ifølge Enhetsregisteret som formål å drive «Utføre taktekking, drive salg gjennom agentur samt delta i andre virksomheter». Dette fremgår også av foretakets hjemmeside.

Saksgang

11.08.2015: Søknad

16.09.2015: Vedtak om sentral godkjenning (avslag)

05.10.2015: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i sin klage at dokumentasjon på utdanningsnivå er sendt inn, sammen med referanseprosjekter som beskriver praksis med utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2 utover forskriftens minstekrav på 3 år.

De har i samtale med direktoratet fått opplyst at tidligere etterspurt dokumentasjon på at rutiner og eksempel på dokumentert kontroll og avviksbehandling i to konkrete prosjekter ikke var innsendt. Dette er nå vedlagt klagen, og ber med dette om at søknaden blir tatt opp til ny behandling.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2.

I henhold til forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 1.1.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det legges vekt på «en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Krav til styringssystem

Foretak som søker godkjenning for ansvarsrett skal ha et system som sikrer etterlevelse av krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. Systemet skal i innhold og omfang være tilpasset foretaket og tilhørende godkjenningsområde, jf. plan- og bygningsloven § 24-1 og SAK10 kapittel 10.

Direktoratet mottok 17.02.2015 en tilsynsrapport fra Stavanger kommune, for tiltaket Hanna Winsnesgate 66-70. Med bakgrunn i denne vurderte direktoratet at det ville være nødvendig å se nærmere på deler av foretakets styringssystem. Det ble derfor etterspurt dokumentasjon på foretakets styringssystem, først i brev av 18.02.2015 med saksnummer 15/502 og deretter i brev av 01.07.2015 med saksnummer 15/4363. Direktoratet har ikke mottatt svar på disse forespørslene, slike rutiner var heller ikke vedlagt når foretaket søkte

om sentral godkjenning på nytt i saksnummer 15/6682.

I klagen har foretaket sendt inn rutine for avvikshåndtering, samt rutine for kvalitetssikring av sin funksjon som ansvarlig utførende.

Styringssystemet skal inneholde rutiner for å identifisere, behandle og lukke avvik, herunder hindre gjentakelse av avvik, fra krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven, jf. SAK10 § 10-1 første ledd bokstav f. Her vil det være tilstrekkelig at rutinen beskriver hvordan avvik rapporteres og lukkes. Foretaket har sendt inn en slik rutine. Direktoratet vurderer denne å være tilstrekkelig, men vil bemerke at den bør forbedres når det gjelder hvordan foretaket hindrer gjentakelse av avvik.

Foretaket ble også spurt om rutiner for hvordan foretaket ivaretar de plikter og oppgaver som følger av foretakets ansvar og funksjon, jf. kap. 12, jf. SAK10 § 10-1 første ledd bokstav c. I tillegg ba Direktoratet om rutinen for hvordan foretaket identifiserer, ivaretar, herunder verifiserer, og dokumenterer oppfyllelse av relevante krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven som gjelder for foretakets godkjenningsområde, jf. § 1-2 bokstav c, og ved lokal godkjenning ansvarsområde, for å sikre at alle relevante krav og vilkår oppfylles i tiltaket, jf. SAK10 § 10-1 første ledd bokstav d. Det skal av rutinen fremgå hvordan foretaket dokumenterer sin kvalitetssikring og at utførelsen gjøres i samsvar med produksjonsunderlaget. Direktoratet har ikke mottatt en slik rutine i søknaden, til tross for at denne er etterspurt i to brev til foretaket. Heller ikke i klageomgangen er en slik rutine sendt inn.

Foretaket har sendt inn en rutine som er merket «Rutine for kvalitetssikring og kontroll», denne ser ut til å være en overordnet prosjektrutine som beskriver hvilke dokumenter som skal finnes i et tiltak og i liten grad en beskrivelse av hvordan foretaket utfører kvalitetssikring. Det er også sendt med en «sjekkliste for juridiske krav i alle typer søknadspliktige tiltak», men denne er ikke tilstrekkelig som rutine jf. kravet over. Sjekklisten inneholder punkter fra SAK10 § 12-4 som beskriver foretakets ansvar som ansvarlig utførende. Disse dokumentene vurderes til å ikke i tilstrekkelig grad beskrive hvordan kvalitetssikringen skal gjennomføres og hvordan den skal dokumenteres.

Kravene til styringssystem er dermed ikke oppfylt, og foretaket har ikke ovenfor direktoratet dokumentert at de har et styringssystem som er aktivt i bruk, jf. SAK10 § 10-1, jf. SAK10 § 10-2.

Fordi grunnleggende krav til styringssystem ikke er oppfylt, gjør direktoratet ingen nærmere vurdering av utdanning og praksis for godkjenningsområdet det klages på.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Sandnes Tak AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har et styringssystem i aktivt bruk for å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2.»

**Sak 51/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra Idé Consult B. Paulsen (godkjenningsnr. 2015/8961).**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

I direktoratets elektroniske søknadsløsning 19.10.2015 ble vedtak av 06.10.2015 påklaget ved Bjørn Paulsen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 22.08.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 06.10.2015 avsto direktoratet søknaden i sin helhet. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

Avslagene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning, jf. forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 1.1.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) §§ 11-1 første ledd og 11-4. Referanseprosjektene foretaket hadde vist til dekket heller ikke i tilstrekkelig grad godkjenningsområdene foretaket hadde søkt om, jf. SAK10 §§ 11-4 og § 13-5 og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det samlet hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det ble søkt om, jf. SAK10 § 11-1. Direktoratet fant heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene i en lavere tiltaksklasse. Videre hadde heller ikke foretaket tilstrekkelig dokumentert at det hadde oppdaterte rutiner og kvalitetssystem for å ivareta

kravene i plan- og bygningsloven, jf. SAK10 § 10-2, jf. §10-1 første og annet ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Idé Consult B. Paulsen fikk sentral godkjenning første gang 21.08.2009. I perioden 24.07.2012 – 21.08.2015 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Larvik. Bjørn Paulsen er daglig leder. Han er utdannet teknisk tegner fra 1985, interiørutdanning ved NKI Oslo fra 1994-1997, interiørarkitekt ved Akademisk breviskole i Frederiksberg, Danmark fra 2001 og byggeteknikk ved NKI Oslo fra 2008.

Saksgang

22.08.2015: Søknad

06.10.2015: Vedtak om sentral godkjenning (avslag)

19.10.2015: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

I klagen anfører foretaket at det har hatt sentral godkjenning siden august 2009 i tiltaksklasse 1. Foretaket har allsidig erfaring med prosjektering og søkerfunksjon. Det er ved tidligere søknader sendt inn flere referanseprosjekter og dokumentasjon på kompetanse. Rutiner og kvalitetssikring av prosjekter vedlegges i sin helhet i klagen. Foretaket skriver videre at man i det minste bør kvalifisere for godkjenning i en lavere tiltaksklasse, altså tiltaksklasse 1 både for prosjektering av arkitektur og ansvarlig søker.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det legges vekt på «en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Ved vurderingen av om foretaket tilfredsstiller kravene til utdanning åpner direktoratets og klagenemndas praksis for at særlig kvalifiserende praksis i noen tilfeller kan kompensere for manglende utdanningsnivå. Det kreves da at foretaket kan vise til formell relevant utdanning som svarer til fagbrev-/svennebrevnivå, samt langvarig og solid praksis innenfor det godkjenningsområdet og den tiltaksklassen det søkes om. Dersom foretaket ikke har relevant utdanning for godkjenningsområdet vil praksis som hovedregel ikke kunne kompensere for

dette.

Krav til styringssystem og kvalitetssikring

Foretak som søker godkjenning for ansvarsrett skal ha et system som sikrer etterlevelse av krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. Systemet skal i innhold og omfang være tilpasset foretaket og tilhørende godkjenningsområde.

I SAK10 § 10-1 første ledd fremgår det hvilke rutiner foretaket skal ha i sitt styringssystem.

Foretaket har i forbindelse med klagen sendt inn en stor mengde dokumentasjon for å dokumentere at foretaket har et tilpasset system for etterlevelse av krav gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven. Det er innsendt to ulike sett dokumenter; ett sett i form av et Microsoft Excel-basert system og ett sett i form av PDF-dokumenter.

Kvalitetshåndbok for IdéConsult, Excel-basert system:

Foretaket har sendt inn et Excel-basert system, kalt Kvalitetshåndbok for Idé Consult, hvor alle rutiner, instruksjoner, sjekklister med mer er organisert på egne arkfaner i dokumentet. Det går frem av dokumentasjonen at systemet er opprettet 23.07.2008 og sist revidert 10.03.2014. Rutinene er tydelig utarbeidet før 2010, og direktoratet vurderer at foretakets styringssystem ikke har vært igjennom en helhetlig gjennomgang i henhold til SAK10 §10-1 første ledd etter dette, selv om det er revidert etter at rutinene ble opprettet. Flere rutiner og noen sjekklister er helt eller delvis oppdatert etter gjeldende regelverk (frem til 31.12.2016), men store deler av oppbygningen og innholdet i rutiner og sjekklister viser til gammel plan- og bygningslov, byggesaksforskrift og byggt teknisk forskrift. Dette går frem av dokumentene ved bruk av begreper og beskrivelser av oppgaver gjeldende frem til 30.06.2010. Disse rutinene oppfyller som følge av dette ikke kravene til system etter SAK10 § 10-1 første ledd gjeldende frem til 31.12.2015.

Foretaket har i sin søknad om sentral godkjenning oppgitt at kvalitetssikringssystemet er egenutviklet, og sist revidert 10.03.2014. Det er sammen med søknad om sentral godkjenning innsendt en signert og datert innholdsfortegnelse fra systemet, med denne revisjonsdatoen. Dette dokumentet er skrevet ut fra det Excel-baserte systemet, kalt Kvalitetshåndbok for Idé Consult.

Kvalitetssikring for Idé Consult Arkitektur, PDF-dokumenter:

Det andre settet med kvalitetssikringsrutiner foretaket har sendt inn ved klagen, er etter hva direktoratet kan vurdere ikke egenutviklede rutiner, men rutiner som bygger på kjøpte rutiner fra Holte eller tilsvarende. Det går ikke frem av søknaden eller klagen i hvilken grad disse rutinene er innarbeidet og tatt i bruk i foretaket. Det går ikke frem av dokumentene når rutinene sist er revidert. Det går frem av rutine for revisjon av kvalitetssystemet, at revideringsdato skal gå frem av topp tekst i alle dokumenter etter gjennomgangen. Ingen av dokumentene har revisjonsdato, og direktoratet vurderer derfor at det ikke er gjennomført en gjennomgang av systemet, jf. SAK10 § 10-2.

Det stilles videre spørsmål til hvor god kjennskap foretaket har til disse rutinene. Foretaket har sendt inn ulike rutiner som omfatter godkjenningsområder som foretaket ikke har søkt sentral godkjenning for. Dette gjelder områdene utførelse og kontroll (uavhengig kontroll).

For kontroll er det sendt inn rutine for kontroll av bygningsfysikk, geoteknikk, konstruksjonssikkerhet og brann sikkerhet. Dette er kontrollområder plassert i tiltaksklasse 2 og 3, og som foretaket trolig ikke er kvalifisert til å stå ansvarlig for.

Vurdering av systemet

Direktoratet er på bakgrunn av de funn vi har gjort ved gjennomgang av foretakets innsendte dokumentasjon, av den oppfatning at foretaket ikke har tilpassede rutiner. Foretaket har to ulike sett rutiner, som det for direktoratet ikke er mulig å forstå hvordan brukes, da systemene inneholder mer eller mindre de samme tema, men hvor det Excel-baserte systemet ikke er oppdatert, mens det siste systemet ikke er tilpasset foretakets godkjenningsområder.

Foretak som søker godkjenning for ansvarsrett skal ha et system som sikrer etterlevelse av krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. Systemet skal i innhold og omfang være tilpasset foretaket og tilhørende godkjenningsområde.

Foretaket har på bakgrunn av den innsendte dokumentasjonen ikke vist at det har hatt en tilfredsstillende gjennomgang og tilpasning av egne rutiner, basert på en identifikasjon av gjeldende krav til ansvar og funksjon knyttet til de søkte godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 10-1 første ledd bokstav c med tilhørende veiledning.

Direktoratet påpeker at krav om rutiner og aktiv bruk av dem for etterlevelse av krav i plan- og bygningsloven med forskrifter, er et absolutt vilkår for sentral godkjenning, jf. SAK10 §10-1 med tilhørende veiledning.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 er utdanning som svarer til krav til Mesterbrevutdanning eller fagskole med fagplan for linjefag med minst 6 års praksis, mens det for ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er utdanning som svarer til det som kreves for eksamen fra ingeniørhøgskole med minst 6 års praksis, jf. SAK10 § 11-1 og veiledningen til bestemmelsen slik denne gir uttrykk for den sentrale godkjenningsordningens praksis for krav til utdanningsnivå. Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være mesterbrev som tømrer/murer eller teknisk fagskole med linjefag bygg og sivilarkitekt eller byggingeniør.

Foretakets utdanning og vurdering av denne

Bjørn Paulsen har dokumentert en utdanning som teknisk tegner fra 1985. I tillegg har han interiørutdanning fra NKI Oslo i 1997 og utdanning som interiørarkitekt fra Akademisk breviskole i Frederiksberg, Danmark fra 2001. I tillegg er det et kurs innen byggeteknikk fra NKI i 2008. Sistnevnte dreier seg om et enkeltemne innenfor utdannelsen som teknisk tegner. Direktoratet vurderer ikke denne utdannelsen til å være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdene, da det ikke er tilstrekkelig synliggjort at foretakets utdanning som interiørarkitekt med et tilleggsfag innen konstruksjonssikkerhet i tilstrekkelig grad inneholder emner innen konstruksjon og husbygging som inngår i et mesterbrev som tømrer eller teknisk fagskole med linjefag bygg.

Fordi foretaket ikke har dokumentert å ha et styringssystem i henhold til SAK10 § 10-1 og

heller ikke har dokumentert nødvendig relevant utdanning, gjør ikke direktoratet noen vurdering av foretakets praksis. Direktoratet finner heller ikke grunnlag for å innvilge noen av godkjenningsområdene i tiltaksklasse 1.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdene, jf. SAK10 § 11-1.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Idé Consult B. Paulsen verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 2.»

**Sak 52/16 Klage på vedtak om tilbaketrekk av sentral godkjenning fra AS Hibas
(godkjenningsnr. 2015/9375).**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder vedtak om tilbaketrekk av sentral godkjenning.

I brev datert 29.10.2015 ble vedtak om tilbaketrekk av 09.10.2015 påklaget ved Tor Hannibal Fossum for AS HIBAS. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet startet 30.06.2015 et dokumenttilsyn med foretaket.

På bakgrunn av funn gjort i tilsynet sendte direktoratet den 09.09.2015 varsel om tilbaketrekk av den sentrale godkjenning til foretaket for godkjenningsområdene overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2. Varselet ble begrunnet med at foretaket ovenfor direktoratet ikke hadde kunnet dokumentere at det hadde et helhetlig kvalitetssystem tilpasset foretaket i innhold og omfang, samt foretakets godkjenningsområder, jf. forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 1.1.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) § 10-1. I vedtak av 09.10.2015

ble foretakets sentrale godkjenning tilbaketrasket for godkjenningsområdene overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2.

Generelle opplysninger om foretaket

AS HIBAS fikk sentral godkjenning første gang 25.01.1999. I perioden 04.05.2015 – 29.10.2015 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 12 ansatte og ligger i Vøyenenga i Bærum kommune. Erik Ingeberg er daglig leder. Frank Jensen er ansatt i foretaket og har utdanning som sivilingeniør innen bygg og anlegg fra 1994.

Foretaket driver i følge Enhetsregisteret med «utleie av maskiner, utstyr og andre driftsmidler, samt konsulentvirksomhet og prosjektutvikling innen byggebransjen». Det fremgår av foretakets dokumentasjon at det bedriver utleie av paviljongpark og oppføring av disse fra grunnarbeider til ferdig bygg.

Saksgang

30.06.2015: Direktoratet varsler dokumenttilsyn med foretaket

01.09.2015: Foretaket besvarer varsel om dokumenttilsyn

09.09.2015: Direktoratet varsler tilbaketrekk av sentral godkjenning

07.10.2015: Foretaket besvarer varsel om tilbaketrekk

09.10.2015: Direktoratet vedtar tilbaketrekk av sentral godkjenning

30.10.2015: Klage på tilbaketrekk arkiveres hos direktoratet

Foretakets anførsler

Klagen er omfattende, og det vil derfor bli gitt et sammendrag av klagens innhold. Det henvises for øvrig til klagen i sin helhet.

Det redegjøres innledningsvis i klagen om saksgangen med Bærum kommune. Tilsynet fra Bærum kommune ble utført med fokus på prosjekteringsansvaret, men både rollen som ansvarlig prosjekterende og ansvarlig utførende blir tilbaketrasket av kommunen. Det anføres videre at dette tilsynet la grunnlaget for direktoratets tilsyn, og at saksbehandlingsfeilen i kommunen har forplantet seg videre inn i direktoratets behandling.

Videre gis det kommentarer til de fem spørsmålene direktoratet stilte i dokumenttilsynet. Det redegjøres blant annet for at foretaket har fått en ny ressursperson med hovedansvar for kvalitetssystemet, at direktoratet ikke har utøvd en pålagt helhetlig skjønnsmessig vurdering som grunnlag for sitt vedtak, samt at det ikke er mulig å forhåndsdefinere en spesifisering av bruk av egne ressurser før det foretar innleie av eksternt mannskap/bedrifter.

Videre skriver foretaket at avvikssystemet har vært i bruk, i størst grad mot bedriften og interne arbeidsforhold i bedriften. Det påpekes også at dokumentasjon av kvalitetssikringen ikke foreligger, da modulene foretaket leverer er sikret kvalitet gjennom forskrift om dokumentasjon av byggevarer(DOK) og uavhengig kvalitetssystem.

Det anføres dermed at tilbaketrekkingen er basert på feil faktum.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klageanførslene og funnet at klagen ikke kan føre frem hva gjelder tilbaketrekking av sentral godkjenning for godkjenningsområdene overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2.

Det fremgår av plan- og bygningsloven § 22-2 at sentral godkjenning for ansvarsrett skal trekkes tilbake ved alvorlige eller gjentatte overtredelser av bestemmelser eller tillatelser gitt i eller i medhold av denne lov. Alvorlige overtredelser kan eksempelvis være unnlatelse av å følge opp henvendelser som gjelder tilsyn, manglende eller mangelfullt system eller fravær av kvalitetssikring eller svikt i kvalitetssikringen, jf. Ot.prp.nr.45 (2007-2008) s. 135 og SAK10 § 13-6 andre ledd og tilhørende veiledning. Sentral godkjenning skal også trekkes tilbake dersom godkjent foretak ikke lenger innehar de nødvendige kvalifikasjoner for å ha godkjenning for ansvarsrett.

Overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2

Direktoratets grunnlag for tilsyn

Alle foretak som søker om godkjenning for ansvarsrett skal ha et system som tilfredsstillende krav gitt i eller med i medhold av plan- og bygningsloven. Kravene til system fremgår av SAK10 § 10-1 første ledd og tilhørende veiledning.

Direktoratet fører tilsyn med sentralt godkjente foretak, og kan i denne forbindelse kreve fremlagt dokumentasjon på blant annet systemet, jf. SAK10 § 13-1 andre ledd. I arbeidet med å velge ut hvilke foretak som får tilsyn benyttes blant annet kommunale innrapporteringer, eller tilfeldig utvelgelse. Dette innebærer at det ikke nødvendigvis må foreligge en innrapportering for at direktoratet kan velge å føre tilsyn med foretaket.

I denne saken startet tilsynet på bakgrunn av en innrapportering fra Bærum kommune. Det anføres i klagen at denne innrapporteringen ble sendt på bakgrunn av en saksbehandlingsfeil i kommunen. Til dette vil direktoratet bemerke at selv om innrapporteringen skulle være sendt på bakgrunn av en saksbehandlingsfeil vil dette ikke ha betydning for saken. Direktoratet foretar egne vurderinger av foretakenes system, uavhengig av forholdene i den enkelte byggesak og kommunens vurderinger.

Krav til foretakets system og kvalitetssikring

Foretaket ble i varsel om dokumenttilsyn sendt 30.06.2015 bedt om en redegjørelse for deler av sitt styringssystem.

Spørsmål 2 – rutiner for kvalitetssikring

Punktet omhandler innsendelse av de rutiner, med tilhørende sjekklister eller tilsvarende, som foretaket har for å følge opp ansvarlig prosjekterende sitt ansvar, jf. SAK10 § 12-3 bokstav a. Vi ønsket spesielt fokus på at prosjekteringen er kvalitetssikret og dokumentert i henhold til byggeteknisk forskrift kapittel 2 og er tilstrekkelig grunnlag for utførelsen, samt at det foreligger produktdokumentasjon i henhold til forskrift om omsetning og dokumentasjon

av produkter til byggverk dersom prosjekterende står for valg av produkt. Det måtte legges ved eksempler fra minst to ulike tiltak (identifisert med gårds- og bruksnummer) som viser at systemet er aktivt i bruk.

Det ovennevnte fremgår av SAK10 § 10-1 første ledd bokstav c og hvordan foretaket ivaretar de plikter og oppgaver som følger av foretakets ansvar og funksjon, jf. kapittel 12. Herunder at krav gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven som er relevant for foretakets godkjenningsområde, jf. 1-2 bokstav c, identifiseres og gjøres kjent i prosjektene. Det forutsettes at foretak med ansvarsrett gjennomfører kvalitetssikring i henhold til eget system. Det skal kunne fremlegges dokumentasjon på hvordan kvalitetssikring gjennomføres og bekreftelse på at kvalitetssikring er gjennomført som beskrevet i foretakets system. Dokumentasjonen skal vise om den planlagte kvalitetssikring faktisk er gjennomført og om resultatet er i samsvar med tillatelser og bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven.

Foretaket besvarte ikke dette spørsmålet, de sendte heller ikke inn noen dokumentasjon på at dette var utført i forbindelse med varsel om dokumenttilsyn. I tilsvaret til varsel om tilbaketrekk sendte foretaket inn en rutine for egen prosjektering, men denne henviste til forskrift om godkjenning av foretak (GOF) som utgikk i 2010. Rutinen beskriver hvilket ansvar foretaket har, men den beskriver ikke hvordan foretaket utfører kvalitetssikring av eget arbeid. Foretaket har dermed ikke kunnet dokumentere ovenfor direktoratet at de har oppdaterte rutiner og en aktiv bruk av styringssystemet.

Når foretaket har et overordnet ansvar er det ikke i alle tilfeller slik at foretaket utfører prosjektering med egne ressurser. Det skal imidlertid fremgå av systemet hvordan foretaket gjennomfører kvalitetssikring i de tilfeller hvor foretaket gjennomfører prosjektering med egne ressurser.

Spørsmål 3 – rutine for styring av andre foretak

Punktet omhandler innsending av rutine for hvordan andre foretak som foretaket knytter til seg styres, jf. SAK10 § 10-1 første ledd bokstav b. Foretaket må i styringssystemet sitt avgrense eget arbeid og hvordan det eventuelt håndterer styring av andre foretak. Foretak som bruker underentreprenører eller underleverandører under sin ansvarsrett, må i sitt system vise hvordan disse styres og hvordan de blir vurdert. Dersom man leier inn foretak der man selv ikke har egen kompetanse, må foretaket vurderes etter kravene i SAK10. Denne bestemmelsen er særlig viktig i de tilfeller hvor foretaket innehar godkjenningsområdene overordnet ansvar, da dette er en særskilt godkjenning for foretak som vil benytte seg av innleid kompetanse. Foretaket har da ansvar for å sørge for at innleide foretak oppfyller kravene til kvalifikasjoner og kvalitetssikring av sine arbeidere. Foretaket besvarte ikke dette spørsmålet etter varsel om dokumenttilsyn, det er heller ikke sendt inn noen dokumentasjon på at dette er utført.

Etter varsel om tilbaketrekk har foretaket sendt inn rutinen «Rutine for prosjektorganisering», hvor det er henvist til at en slik avgrensning skal opprettes i «Byggsafe Total, modul Bedriftsopplysninger, Generell info». Det ble ikke dokumentert at en slik avgrensning er utført. En avgrensning av eget arbeid skal si noe om hvilke oppgaver foretaket selv har ressurser til å utføre. Eksempelvis om foretaket utfører prosjektering av konstruksjonssikkerhet og bygningsfysikk med egne ressurser, men leier inn prosjekteringskompetanse når det gjelder rørleggerarbeider eller geoteknisk prosjektering. Hvilke kvalifikasjoner som er i foretaket vil ikke variere fra prosjekt til prosjekt.

Det er i «Rutine for kvalitetsvurdering av underrådgiver» og «Rutine for

prosjektorganisering» henvist til GOF, og foretaket har dermed ikke dokumentert at styringssystemet er oppdatert etter SAK10 og aktivt i bruk. Det er heller ikke sendt inn dokumentasjon i form av sjekklister eller lignende på at foretaket har utført kvalitetssikring av underrådgiver eller underentreprenør. Bruken av systemet er dermed ikke tilstrekkelig synliggjort ovenfor direktoratet.

Spørsmål 4 – rutine for kvalitetssikring av funksjonen ansvarlig utførende

Punktet omhandler innsending av rutine, med tilhørende sjekklister eller tilsvarende, som foretaket har for å følge opp ansvarlig utførende sitt ansvar, jf. SAK10 § 10-1 første ledd bokstav c og d. Foretaket har etter varsel om tilbaketrekk sendt inn en rutine for utførelse. Denne sier imidlertid lite om hvordan arbeidet skal utføres, og hvordan kvalitetssikring av foretakets arbeider skal utføres. Det ble lagt ved eksempler på sjekklister, men disse var ikke utfylt. Det ble vedlagt utfylte sjekklister fra underentreprenører, men i disse eksemplene hadde underentreprenørene benyttet sitt eget styringssystem. Foretaket hadde dermed ikke vist at de hadde et system som var oppdatert og aktivt i bruk.

Når foretaket har et overordnet ansvar for utførelse er det ikke i alle tilfeller slik at foretaket utfører arbeidene med egne ressurser, men kun med innleide ressurser. Det skal imidlertid fremgå av styringssystemet hvordan underentreprenørene styres og hvordan disse kvalitetssikrer sin utførelse. Dersom foretaket har angitt i sitt styringssystem at det utfører oppgaver med egne ressurser, skal det finnes rutiner for hvordan foretaket kvalitetssikrer sin egen utførelse.

Spørsmål 5 – rutine for avviksbehandling

Punktet omhandler innsendelse av foretakets rutine for å identifisere, behandle og lukke avvik, herunder hindre gjentakelse av avvik, fra krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven, jf. SAK10 § 10-1 første ledd bokstav f. En slik rutine ble sendt inn og funnet tilfredsstillende av direktoratet, men det var ikke sendt inn dokumentasjon på utført avviksbehandling. Foretakets avviksskjema omhandler hvordan foretaket hindrer gjentakelse. Direktoratet finner dermed dette punktet tilstrekkelig dokumentert, da foretaket anfører at de ikke har hatt avvik i prosjektet og dermed ikke kan vise til bruk av avviksskjemaet.

Foretakets anførsler

Foretaket anfører i sin klage at kvalitetssikring av prosjekteringen ikke er nødvendig, da modulene foretaket leverer allerede er godkjent i henhold til forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK) og SINTEF. Selv ved bruk av moduler, skal oppføring av bygninger hvor disse brukes prosjekteres i henhold til byggt teknisk forskrift (TEK10) og SAK10. Alle foretak som påtar seg ansvarsrett skal dokumentere sin kvalitetssikring. Behovet for prosjektering vil avhenge av for eksempel hvor mange etasjer det ferdige modulbygget får, hvilke brannkrav som gjelder, og lignende. Dette underbygges også av dokumentasjonen fra SINTEF som foretaket selv har sendt inn i klagen, hvor det blant annet fremgår at SINTEF Teknisk Godkjenning ikke erstatter nødvendigheten av ordinær prosjektering av bygninger.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte er det, etter en helhetsvurdering, direktoratets oppfatning at foretaket ikke tilfredsstiller kravene til styringssystem, jf. SAK10 § 10-1 første ledd. Foretaket har ikke vist til et system som var aktivt i bruk på tidspunktet for tilbaketrekk. Foretaket har heller ikke vist til en rutine for avgrensning av (se veiledning). Disse manglene utgjør en alvorlig overtredelse som skal medføre tilbaketrekk av den sentrale godkjenningen og er etter direktoratets vurdering ikke en uforholdsmessig reaksjon sett opp i mot de

konsekvensene det kan få for foretaket. Direktoratet finner at AS HIBAS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å inneha sentral godkjenning for godkjenningsområdene overordnet ansvar for prosjektering i tiltaksklasse 2 og overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2.»

Sak 53/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Saltdal Rør og Entreprenør AS (godkjenningsnr. 2015/9705).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning av 14.10.2015, ref.15/6781, for følgende godkjenningsområde:

- Utførende – Plasstøpte betongkonstruksjoner, tiltaksklasse 2

Den 04.11.2015 ble Direktoratet for byggkvalitet informert om at nevnte vedtak påklages av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven (fvl.) §29.

Foretaket innehar i dag følgende godkjenningsområder:

- Prosjekterende – Sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner, tiltaksklasse 2
- Utførende – Overordnet ansvar for utførelse, tiltaksklasse 3
- Utførende – Grunnarbeid og landskapsutforming, tiltaksklasse 2
- Utførende – Sanitær-, varme- og slukkeinstallasjoner, tiltaksklasse 3

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 14.08.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett, og vedtak ble fattet den 14.10.2015. I vedtaket avslo direktoratet følgende godkjenningsområde:

- Utførende – Plasstøpte betongkonstruksjoner, tiltaksklasse 2

Det ble i behandlingen av fornyessøknaden sendt ut foreløpig svarbrev av 18.09.2015 hvor det ble etterspurt dokumentasjon på foretakets fagkompetanse i form av vitnemål relevante for omsøkte godkjenningsområder. Foretaket svarte på dette med innsending av vitnemål for O.Langseth som bekrefter utdanning som rørleggermester, anleggsmaskinfører med sprengningssertifikat og andre kurs. Dette er ikke relevant utdanning for påklaget godkjenningsområde, og avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke har dokumentert å ha nødvendig relevant utdanning/utdanningsnivå tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om, jf. forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 01.01.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Saltdal Rør og Entreprenør AS ble registrert i enhetsregisteret 14.03.1995. Det har sin virksomhet/næring innen; rørleggerbedrift og entreprenør-virksomhet innen bygg og anleggssektoren. Foretaket er registrert som aksjeselskap, med Gerd Kristine Langseth som daglig leder. Det vises i organisasjonsplanen ytterligere 8 fagarbeidere; 3 maskinkjørere, 3 tømrere/betongarbeidere og 2 rørleggere. De har hatt sentral godkjenning siden 08/2003.

Saksgang

14.08.2015	Søknad om fornyelse – sak.15/6781
18.09.2015	Foreløpig svarbrev
25.09.2015	Tilleggsinfo mottatt
14.10.2015	Vedtak
04.11.2015	Mottat klage på vedtak

Foretakets anførsler

I klage mottatt 04.11.2015 gis det informasjon om at foretaket de 20 siste år har arbeidet innenfor dette godkjenningsområdet og tiltaksklasse. Det beskrives videre 3 utførte oppdrag innenfor de siste 3 år som faller inn under godkjenningsområdet og tiltaksklasse. Det gis også mulighet for at ytterligere dokumentasjon oversendes hvis ønskelig for disse prosjektene i form av tegninger og uttalelser for å underbygge disse.

Vurdering

Direktoratet har ikke mottatt ytterligere informasjon i klagen som gir grunn for endring av avgjørelse i vedtak av 14.10.2015., og således ikke funnet at klagen kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. SAK10 § 11-4 første og annet ledd med tilhørende veiledning og SAK10 § 11-3 om kravet til dokumentasjon av praksis.

Videre innebærer dette at foretaket må dokumentere at det behersker godkjenningsområdets faglige innhold slik dette er beskrevet i veiledningen til det aktuelle godkjenningsområdet i SAK10 § 13-5, og i beskrivelse av de ulike ansvarsområdene i SAK10 kap. 12.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3, jf. plan- og bygningsloven. For øvrig vises til generell orientering om

grunnleggende vilkår for å kunne innvilges sentral godkjenning som finnes på våre hjemmesider.

UTF – Plasstøpte betongkonstruksjoner, tkl.2

Krav til utdanning

Ifølge SAK10 § 11-1 første ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med fagskole i bygg med svennebrev innen betongfaget og 3 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdets faglige innhold.

I foretaket er det dokumentert utdanning som rørleggermester og yrkesbevis for gravemaskinfører. Direktoratet finner ikke dette relevant for godkjenningsområdet, og konkluderer derfor med at den nødvendige utdannelsen ikke er på plass i foretaket.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner omfatter forskalings-, armerings- og utstøpningsarbeider som fundamenter, vegger, søyler, bjelker og dekker. For tiltaksklasse 2 innebærer dette tiltak plassert i pålitelighetsklasse 2 med "normal kontroll". Her inngår for eksempel betongkonstruksjoner i bygning med boenheter og mer enn 3 etg, bygning for publikum og arbeidsbygning med inntil 5 etg, kummer og forstøtningskonstruksjoner med høyde over 2m (med trafikkbelastning) og kulverter og bruer med spennvidder inntil 10m, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav d og tilhørende veiledning.

Det beskrives 4 referanseprosjekter for arbeider utført i tiltaksklasse 2, men foretaket har ikke dokumentert sin fagkompetanse som forespurt i brev av 18.09.2015. Direktoratet har på grunn av manglende relevant utdanning ikke foretatt en nærmere vurdering av beskrevet praksis. Foretaket har dermed ikke vist at de samlet innehar tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få godkjenning som utførende for nevnte godkjenningsområde, jf. SAK10 §§ 11-1 og 11-2 med veiledning.»

Direktoratet har fattet et vedtak og gitt en tilfredsstillende begrunnelse for dette. Selve vedtaket har klager fått og har påklaget dette i tråd med forvaltningsloven. Det forhold at saksfremlegget for klagenemnda ble gitt en kort frist for kommentarer har derfor ingen betydning i forhold til forvaltningslovens saksbehandlingsregler.

Sak 54/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Vestviken Bygg AS (godkjenningssnr. 2015/10094).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad av 26.08.2015, ref:15/7125, vedrørende fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Utførende – Overordnet ansvar for prosjektering, tiltaksklasse 1
- Utførende – Overordnet ansvar for utførelse, tiltaksklasse 2

Den 18.11.2015 ble vedtak av 27.10.2015 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven (fvl.) §29.

Følgende påklagede godkjenningsområde er av direktoratet innvilget i klageomgangen:

- Søk – Søker for alle typer tiltak, tiltaksklasse 1

Det er ved avgjørelsen sett hen til tidligere søknader samt vurdert informasjon gitt i klagen.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 26.08.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett. I vedtak datert 27.10.2015 avslo direktoratet følgende godkjenningsområder:

- Søk – Søker for alle typer tiltak tiltaksklasse 1
- Utførende – Overordnet ansvar for prosjektering, tiltaksklasse 1
- Utførende – Overordnet ansvar for utførelse, tiltaksklasse 2

Det ble i foreløpig svarbrev av 29.09.2015 etterspurt bedre beskrivelse av alle innsendte referanseprosjekter. Foretaket har besvart dette i brev av 05.10.2015, hvor de påpeker at det er de samme områdene som tidligere innehatt som er omsøkt. De ser det derfor som underlig at samme type referanser som sist ikke holder, og at nettsøknaden burde etterspurt mer informasjon dersom det var nødvendig. Det er videre gitt en ny og utvidet beskrivelse av de tidligere innsendte referanseprosjekter. Denne informasjon er vurdert i saksbehandlingen men ikke funnet i samsvar med det som ble etterspurt, jf. forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 01.01.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) § 10-1 første ledd. Det kommer ikke godt nok frem i søknaden hva foretaket gjør med egne ressurser, hvordan styring av andre foretak håndteres eller om underentreprenører/leverandører har jobbet på foretakets ansvarsrett- eller om de har jobbet på egne ansvarsretter. Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert å ha samlede kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdene det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1.

Generelle opplysninger om foretaket

Vestviken Bygg AS ble registrert i enhetsregisteret 27.06.1996. Det har sin virksomhet/næring innen Kjøp, salg og oppføring av bygg, samt investering i eiendom. Foretaket er registrert som aksjeselskap, med Trond Fjeld Amundsen som daglig leder. Han er registrert i mesterregisteret på foretakets navn sammen med ytterligere en person. De viser i søknaden til 4 ansatte hvor to har mesterbrev/fagskole og to har fag/svennebrev.

Disse er oppgitt å ha 3, 6 og over 8 års praksistid for mester/fagskoleutdannet. Innsendt organisasjonsplan navngir kun en ansatt- T.F.Amundsen. De har hatt sentral godkjenning siden 09/1998 innenfor søker, prosjektering, utførelse og kontroll. Og har i perioden 2009-12 innehatt søker i tkl.1, og de tre påklagede områder i perioden 2012-15.

Saksgang

26.08.2015	Søknad om fornyelse av sentral godkjenning - sak. 15/6898.
29.09.2015	Foreløpig svarbrev
05.10.2015	Tilleggsinfo mottatt
27.10.2015	Vedtak
18.11.2015	Mottat klage på vedtak

Foretakets anførsler

Som svar på brev av 29.09.2015 understrekes det i brev av 05.10.2015 at foretaket har innehatt sentral godkjenning siden starten, og det søkes de samme områdene som tidligere innehatt. De ser det derfor som underlig at samme type referanser som sist ikke holder, og mener at nettsøknaden burde etterspurt mer informasjon dersom det var nødvendig. Det er videre gitt en ny og utvidet beskrivelse av de tidligere innsendte referanseprosjekter.

Vurdering

Direktoratet har ikke mottatt ytterligere informasjon i klagen som gir grunn for endring av avgjørelse i vedtak av 28.09.2015, utover de godkjenningsområdene som er innvilget i vedtak om omgjøring av 19.05.2016. Således har vi ikke funnet at klagen kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de andre gjenstående godkjenningsområdene.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Det skal også legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. SAK10 § 11-4 første og annet ledd med tilhørende veiledning og SAK10 § 11-3 om kravet til dokumentasjon av praksis.

Videre innebærer dette at foretaket må dokumentere at det behersker godkjenningsområdets faglige innhold slik dette er beskrevet i veiledningen til det aktuelle godkjenningsområdet i SAK10 § 13-5, jf. også beskrivelsen av de ulike ansvarsområdene i SAK10 kap. 12.

Overordnet ansvar for prosjektering, tkl. 1

Krav til utdanning

Ifølge SAK10 § 11-1 første ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med utdanning på linje med ingeniør/bachelor i bygg eller arkitektur og 4 års dokumentert praksis med hele godkjenningsområdets faglige innhold." Klagenemnda bemerker at gjengivelsen av forskriftens krav til utdanning er feil. Riktig krav til utdanning er mesterbrev/fagskolenivå. Selv om kravet er feil gjengitt har direktoratet anvendt bestemmelsen riktig. Feilen får derfor ingen betydning. Det hitsettes videre fra direktoratets saksfremlegg:

"I foretakets organisasjonsplan er det angitt en ansatt som innehar mesterbrev tømrer og teknisk fagskole husbyggingsteknikk, som anses relevant og på tilstrekkelig nivå for godkjenningsområdet. I søknaden oppgis to med mesterbrev/teknisk fagskole og to med fagbrev, alle med mer enn 3 års praksis. Det konkluderes derfor med at den nødvendige utdanning og praksistid er på plass i foretaket.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet overordnet ansvar for prosjektering omfatter komplett prosjektering av alle relevante fagområder. For de oppgaver som utføres av andre, har foretaket ansvar for prosjekteringsledelse med koordinering, og ansvar for grensesnittene. Oppgaven omfatter ansvar for koordinering av de forskjellige prosjekteringsoppgavene, uavhengig av om det utføres med egne ansatte eller med andre innleide foretak. Det hører med til overordnet prosjekterendes rolle å påse at de prosjekterende fagområder oppfyller byggt teknisk forskrift og at grensesnittene mellom fagområdene blir ivaretatt. Der det benyttes underkonsulenter skal disse oppfylle både kvalifikasjons- og systemkrav som følger av byggesaksforskriften.

Oppgaven omfatter tiltak med liten vanskelighetsgrad, hvor alle vesentlige prosjekteringsoppgaver ligger i tiltaksklasse 1 og 2 og hvor grensesnitt mellom fagområder er oversiktlig. Eksempler på bygninger der prosjekteringen kan ligge i tiltaksklasse 2 kan i følge SAK10 § 13-5 første ledd bokstav a være :

- eneboliger, tomannsboliger, rekke- og kjedehus
- små barnehager og arbeidsbygg inntil 2 etasjer t.o.m. 500 m2 BRA
- publikumsbygg og arbeidsbygg inntil 2 etasjer t.o.m. 500 m2 BRA,
- landbruksbygninger, og enkle lagerbygg t.o.m. 2000 m2 BRA
- utskifting eller ombygging av eksisterende tekniske installasjoner hvor prosjekteringen av nye installasjoner normalt ligger i tiltaksklasse 2.

I tillegg må foretaket beherske prosjekterendes oppgaver og ansvar etter SAK10 § 12-3.

I søknaden og klagen er det vist til ulike prosjekter, særlig innen oppføring av eneboliger men også utførelse av tømmerarbeider i lavblokk/leilighetsbygg. Vi kan ikke ut fra de beskrivelser som er gitt i søknad eller klage se at Vestviken Bygg AS i tilstrekkelig grad har synliggjort om dette er tiltak i egenregi, eller faller inn under overordnet prosjektering. De oppgitte referansene er de samme som for de andre godkjenningsområdene, og det kan synes som om at praksisen det er vist til derfor dreier seg om prosjektering av egne arbeidere. Det er dermed Direktoratet for byggkvalitet sin oppfatning at foretaket ikke har dokumentert erfaring med overordnet ansvar med det innhold dette har etter SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a. Således kan heller ikke foretaket innvilges godkjenning i lavere tiltaksklasse.

Overordnet ansvar for utførelse, tkl. 2

Krav til utdanning

Kvalifikasjonskravene fremgår av SAK10 § 11-1 og veiledningen til denne. For overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2 er utdanningskravet relevant utdanning som svarer til kravet for mesterbrev/teknisk fagskole og 3 års praksis innen det aktuelle godkjenningsområdet.

Foretaket har ansatt(e) med mesterbrev tømmer og teknisk fagskole husbyggingsteknikk, og mer enn 8 års praksis. Utdanningskravet og praksistid er med det oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet overordnet ansvar for utførelse omfatter offentligrettslig ansvar for komplett utførelse av alle relevante fagområder som inngår i et tiltak, med koordinering av eventuelle underentreprenører og ansvar for grensesnitt. Ved at foretaket påtar seg ansvarsrett for underleverandører vil "hovedansvarlig" også hefte fullt ut for feil, mangler og ulovligheter som gjøres av underleverandøren. Der underleverandører benyttes skal disse oppfylle system- og kvalifikasjonskrav som følger av SAK10 kap.10 og 11.

Plassering i tiltaksklasse vil avhenge av antall fagområder som skal utføres og det

koordineringsbehovet disse utløser, samt antall grensesnitt. Tiltaksklasse 2 omfatter ansvar for komplett utførelse av tiltak med middels vanskelighetsgrad, hvor alle vesentlige oppgaver ligger i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

Det vises her til vurdering av praksis i foregående godkjenningsområde, og det konkluderes her med samme. Etter vår vurdering har ikke Vestviken Bygg AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen sannsynliggjort eller dokumentert at det samlet innehar tilstrekkelige kvalifikasjoner for å få innvilget godkjenningsområdene som er påklaget, jf. SAK10 § 11-1.»

Klager har i brev av 14.06.2016 sendt inn kommentarer til direktoratets saksfremlegg i den aktuelle saken. Klagenemnda har tatt hensyn til disse i vurderingen, men kan ikke se at de har avgjørende betydning for resultatet i saken.

Sak 55/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om endring av sentral godkjenning fra Byggmester Kåre Knutsen (godkjenningsnr. 2015/11708).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om endring av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Kontroll av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2

I brev datert 14.12.2015 ble vedtak av 28.11.2015 påklaget ved Kåre Knutsen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 30.10.2015 søknad om endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 28.11.2015 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1
- Kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Kontroll av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2

Avslagene ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 11-1 første ledd og tilhørende veiledning.

Generelle opplysninger om foretaket

Byggmester Kåre Knutsen fikk sentral godkjenning første gang 23.10.2015. I perioden 23.10.2015 – 23.10.2018 er foretaket sentralt godkjent for godkjenningsområdene søker i tiltaksklasse 2, utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2, uavhengig kontroll av våtrom i tiltaksklasse 1 og uavhengig kontroll av lufttetthet i tiltaksklasse 1.

Foretaket har 1 ansatt og ligger i Haugesund. Kåre Knutsen er daglig leder. Han har mesterbrev som tømrer og har 39 års erfaring.

Saksgang

30.10.2015: Søknad

28.11.2015: Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

14.12.2015: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

I klagen anfører foretaket at direktoratet har gjort en for streng vurdering og at praksis ikke er vurdert som relevant utdanning. Det vises til byggesaksforskriften § 11-1 tredje ledd og tilhørende veiledning og at tabellen med oversikt over utdanningsnivåer kun er veiledende. Daglig leder viser også til at han har hatt sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet i et annet foretak han var faglig leder for. Foretaket anfører at daglig leders utdanning og praksis er tilstrekkelig til å kvalifisere til godkjenning for kontroll av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet kontroll av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2.

Ifølge byggesaksforskriften før 1.1.2016 § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral

godkjenning for ansvarsrett ”dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet”. Videre skal det legges vekt på ”en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet” og foretakets ”tilknytning til godkjenningsområdet”, jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Ved vurderingen av om foretaket tilfredsstiller kravene til utdanning, åpner direktoratets og klagenemndas praksis for at særlig kvalifiserende praksis i noen tilfeller kan kompensere for manglende utdanningsnivå. Det kreves da at foretaket kan vise til formell relevant utdanning som svarer til fagbrev-/svennebrevnivå, samt langvarig og solid praksis innenfor det godkjenningsområdet og den tiltaksklassen det søkes om. Dersom foretaket ikke har relevant utdanning for godkjenningsområdet vil praksis som hovedregel ikke kunne kompensere for dette.

Krav til utdanning

For kontroll av bygningsfysikk i tiltaksklasse 2 kreves det utdanning som svarer til det som kreves for eksamen fra ingeniørhøgskole, med 6 års relevant erfaring etter endt utdanning, jf. SAK10 § 11-1 første ledd og veiledningen til bestemmelsen. Relevant utdannelse vil for eksempel være ingeniør bygg eller bachelor i arkitektur. Foretakets daglige leder er utdannet tømrermester og kravet til utdanningsnivå er dermed [ikke]¹ oppfylt. Vurderingen i det følgende vil derfor bli om foretakets praksis kan kompensere for dette.

Krav til praksis

For å få innvilget sentral godkjenning for et kontrollområde må foretaket vise til at det har personell med relevant praksis fra det omsøkte kontrollområdet, dvs. hhv. prosjektering og/eller utførelse i tillegg til kontroll, jf. SAK10 § 11-2 fjerde ledd og tilhørende veiledning.

I prosjektering av bygningsfysikk er det energieffektivitet, forebygging av kuldebroer, yttervegger, tak og terrasser som skal kontrolleres. For utførelse skal kontroll av bygningsfysikk omfatte byggfukt, lufttetthet og ventilasjon, samt at det som er prosjektert faktisk er gjennomført. I tiltaksklasse 2 omfattes bygninger med 3-5 etasjer og byggverk med kjølebehov uten soneinndeling, jf. SAK10 § 13-5 femte ledd bokstav d og tilhørende veiledning.

I søknaden har foretaket vist til fem referanseprosjekter. Prosjektene er detaljert beskrevet. I flere av prosjektene har foretaket vist til at det har kontrollert bygningsfysikk. Foretaket skriver også at det har hatt ansvaret for arkitektonisk og teknisk prosjektering og at teknisk prosjektering har omfattet ventilasjon, murer- og tømrerarbeider. Foretaket har imidlertid ikke vist til prosjekter hvor det er beskrevet at det selv har vært ansvarlig for prosjektering av bygningsfysikk. Som nevnt ovenfor er det en forutsetning for å kunne innvilges sentral godkjenning for kontroll at man kan vise til relevant praksis med det omsøkte kontrollområdet. På bakgrunn av dette finner ikke direktoratet at det er vist til praksis som kan kompensere for manglende utdanningsnivå. Foretaket har dermed ikke dokumentert at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det påklagede godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.»

¹ Klagenemndas rettelse av skrivefeil.

**Sak 56/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning
fra Byggmester Bengt Andersen AS (godkjenningsnr. 2015/11908).**

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Søker i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2

I brev datert 23.12.2015 ble vedtak av 08.12.2015 påklaget ved Olav Nilsen. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Følgende godkjenningsområder er av direktoratet innvilget i klageomgangen:

- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2

Det er ved avgjørelsen sett hen til kopi av referanseprosjekter vedlagt klagen.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 22.10.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 08.12.2015 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 1
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 2
- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av bærende metall- eller betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Avslagene for godkjenningsområdet søker i tiltaksklasse 2 ble begrunnet med at referanseprosjektene ikke i tilstrekkelig grad dekket tiltaksklasse 2 innenfor godkjenningsområdet, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-4 og 13-5 første ledd og tilhørende veiledning.

For utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2 ble avslaget begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig relevant utdanning, jf. SAK10 §§ 11-1 første ledd og 11-4 og tilhørende veiledning.

Generelle opplysninger om foretaket

Byggmester Bengt Andersen AS fikk sentral godkjenning første gang 20.11.1998. I perioden 06.12.2012 – 07.12.2015 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene

- Søker i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Overordnet ansvar for utførelse i tiltaksklasse 2
- Utførelse av plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av riving og miljøsanering i tiltaksklasse 2

Foretaket har 28 ansatte og ligger i Alta. Bengt Andersen er daglig leder. Han har mesterbrev som tømmer fra 2000. Foretaket har også blant annet en ansatt som er utdannet

maskiningeniør, en med teknisk fagskole innen bygg og en med fagbrev i betongfaget.

Saksgang

22.10.2015: Søknad

08.12.2015: Vedtak om sentral godkjenning (delvis avslag)

23.12.2015: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

I klagen anfører foretaket at det er meget godt kvalifisert til å inneha sentral godkjenning for alle de omsøkte godkjenningsområdene og viser til sin praksis. Foretaket skriver at det den senere tid kun har sendt inn søknader i tiltaksklasse 1, men at dette ikke betyr at det ikke har kvalifikasjoner til å sende inn søknader i tiltaksklasse 2. Foretaket mener at det ikke kan være slik at man fratas godkjenning fordi man i forrige periode ikke har søkt om ansvar innenfor tiltaksklassen. Videre viser foretaket til sine polske arbeidere som har jobbet med murerarbeider og betongarbeider lenge før de kom til Norge.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker i tiltaksklasse 2 og utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2.

Ifølge byggesaksforskriften § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett "dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet". Videre skal det legges vekt på "en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet" og foretakets "tilknytning til godkjenningsområdet", jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Søker i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Det fremgår av SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning at kravet til utdanningsnivå for ansvarlig søker i tiltaksklasse 2 er utdanning som svarer til mesterbrevsuttanning eller fagskole med fagplan for linjefag med 6 års praksis etter endt utdanning. Foretakets daglige leder er tømremester. I tillegg har foretaket også blant annet en ansatt som er utdannet maskiningeniør og en med teknisk fagskole innen bygg. Kravet til utdanning er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Tiltaksklasseplassering for søkerfunksjonen vil være avhengig av kompleksitet, herunder hvor mange ansvarlige foretak som skal ha ansvarsrett og koordineres og hvor mange ansvarsoppgaver i byggesaksforskriften § 12-2 som er aktuelle for tiltaket. Søkerfunksjonen i

tiltaksklasse 2 omfatter søknader med noe kompleksitet, der koordineringsbehovet for prosjektering, utførelse eller kontroll er krevende. Eksempelvis vil dette omfatte flertrinns søknader der ansvarsforholdene i tiltaket er oppsplittet og krever koordinering, jf. SAK10 § 13-5 først ledd og tilhørende veiledning.

I søknaden har foretaket sendt inn ett referanseprosjekt for dette godkjenningsområdet. Prosjektet gjaldt oppføring av lagerbygg med kontor og foretaket var ansvarlig søker. Dette innebar utarbeidelse av komplett søknad, nabovarsling, samordning av tiltak og søknad om ferdigattest. Slik direktoratet vurderer har ikke søkerrollen i dette prosjektet vært av en slik kompleksitet at den kan plasseres i tiltaksklasse 2. Foretaket skriver også selv i klagen at det ikke har sendt inn søknader i tiltaksklasse 2 i den senere tid.

Direktoratet har også sett på de to referanseprosjektene foretaket sendte inn i sin søknad i 2012, men finner at heller ikke disse prosjektene klart ligger innenfor tiltaksklasse 2. Ett av de, som gjaldt renovering og nybygg av samfunnshus, kan være i tiltaksklasse 2, men det er ikke gitt informasjon om antall foretak i prosjektet eller andre forhold som tilsier at prosjektet skal plasseres i denne tiltaksklassen. Godkjenningen for dette området i 2012 kan derfor synes å være gitt på et noe tynt grunnlag. Ett prosjekt vil uansett ikke være tilstrekkelig dokumentasjon på praksis over tid med denne tiltaksklassen.

Etter en helhetsvurdering finner direktoratet det ikke dokumentert at foretaket har samlede kvalifikasjoner tilpasset det påklagede godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-1.

Utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Det fremgår av SAK10 § 11-1 og tilhørende veiledning at kravet til utdanningsnivå for utførelse av murarbeid i tiltaksklasse 2 er utdanning som svarer til mesterbrevsutdanning eller fagskole med fagplan for linjefag med 3 års praksis etter endt utdanning. Relevant utdanning for godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev som murer. Foretakets daglige leder er tømremester. I tillegg har foretaket også blant annet en ansatt som er utdannet maskiningeniør og en med teknisk fagskole innen bygg og tilfredsstiller dermed kravet til utdanningsnivå. Foretaket har imidlertid ingen ansatte med svennebrev eller mesterbrev i murerfaget og har dermed ikke relevant utdanning for godkjenningsområdet. Kravet til utdanning er dermed ikke oppfylt og foretaket har ikke dokumentert at det har samlede kvalifikasjoner tilpasset det påklagede godkjenningsområdet, verken i tiltaksklasse 1 eller 2, jf. SAK10 § 11-1.

Da foretaket ikke har dokumentert relevant utdanning for murarbeider har ikke direktoratet gjort en vurdering av praksisen foretaket har vist til.»

Sak 57/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Serigstad Maskin AS (godkjenningsnr. 2016/3275).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2

I e-post datert 11.04.2016 ble vedtak av 04.02.2016 påklaget ved Sonja Bjørkli i foretaket NorKvalitet AS. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 06.12.2015 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 04.02.2016 avslo direktoratet søknaden i sin helhet. Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 1.1.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) § 11-1 første ledd og veiledningen til bestemmelsen slik den gir uttrykk for den sentrale godkjenningsordningens praksis for krav til utdanningsnivå. Referanseprosjektene dekket heller ikke i tilstrekkelig grad godkjenningsområdet foretaket hadde søkt om, jf. SAK10 §§ 11-4 og 13-5 tredje ledd bokstav c og tilhørende veiledning. Foretaket viste kun til arbeider med reising av master for høyspentlinjer, dette arbeidet var ikke underlagt krav i plan- og bygningsloven, jf. SAK10 § 4-3 bokstav c. Foretaket hadde videre ikke i tilstrekkelig grad dokumentert at de hadde et system som tilfredsstiller krav gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven, jf. SAK10 §10-1 første ledd bokstav a-g og andre ledd. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det samlet hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1. Direktoratet fant heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i en lavere tiltaksklasse.

Følgende godkjenningsområder er av direktoratet innvilget i klageomgangen:

- Utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 1

Det er ved avgjørelsen sett hen til foretakets samlede kvalifikasjoner og en ny vurdering av disse.

Generelle opplysninger om foretaket

Serigstad Maskin AS fikk sentral godkjenning første gang 14.03.2007. I perioden 19.03.2013 – 14.03.2016 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2.

Foretaket har 2 ansatte og ligger i Time kommune i Rogaland fylke. Kjell Olav Serigstad er daglig leder. Han har yrkesbevis for anleggsmaskin fra 1987, samt ADK-1-bevis fra 2007.

Saksgang

06.12.2015: Søknad

04.02.2016: Vedtak om sentral godkjenning (avslag)

11.04.2016: Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Klagen er kortfattet, og det anføres at det i søknaden ble vedlagt dokumentasjon på utdanning som her var et yrkesbevis samt 3 referanseprosjekter som krevd. Foretaket mener at søknaden er behandlet uriktig og er avslått på feil grunnlag. Det vises til departementets kunngjøring om at yrkesbevis fortsatt skal gjelde som fagbrev inntil 01.07.2018.

Serigstad Maskin AS er i dag uten sentral godkjenning og dette påvirker hans tilgang til jobber i Rogaland hvor flere firmaer i anleggsbransjen går konkurs og legger ned, i tillegg til alle tilknyttede firmaer i oljebransjen. Situasjonen er presset og foretaket ber om at dette blir rettet opp snarest.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2.

I henhold til forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak før 1.1.2016 (byggesaksforskriften, heretter SAK10) § 11-1 skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett «dokumentere at det har samlede kvalifikasjoner som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet». Videre skal det legges vekt på «en vurdering av om foretakets kvalifikasjoner med hensyn til utdanning og praksis fremstår som relevante for det omsøkte godkjenningsområdet» og foretakets «tilknytning til godkjenningsområdet», jf. byggesaksforskriften § 11-4 første og annet ledd.

Ved vurderingen av om foretaket tilfredsstiller kravene til utdanning åpner direktoratets og klagenemndas praksis for at særlig kvalifiserende praksis i noen tilfeller kan kompensere for manglende utdanningsnivå. Det kreves da at foretaket kan vise til formell relevant utdanning som svarer til fagbrev-/svennebrevnivå, samt langvarig og solid praksis innenfor det

godkjenningsområdet og den tiltaksklassen det søkes om. Dersom foretaket ikke har relevant utdanning for godkjenningsområdet vil praksis som hovedregel ikke kunne kompensere for dette.

Utførelse av grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Krav til foretakets styringssystem

Foretaket hadde i søknad om sentral godkjenning ikke vedlagt en gjennomgangserklæring som bekreftet at foretaket hadde et styringssystem som oppfyller kravene i SAK10 § 10-1. I klagen har foretaket vedlagt en ny gjennomgangserklæring som direktoratet finner å oppfylle kravene til gjennomgangserklæring.

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er utdanning som svarer til krav til mesterbrevsutdanning eller fagskole med fagplan for linjefag, jf. SAK10 § 11-1 og veiledningen til bestemmelsen slik den gir uttrykk for den sentrale godkjenningsordningens praksis for krav til utdanningsnivå. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil dermed være teknisk fagskole med linjefag anlegg, i tillegg til fagbrev som anleggsmaskinfører. Foretaket har dokumentert å ha ansatte med yrkesbevis, noe direktoratet vurderer å tilsvare fagbrevsnivå, og har dermed ikke dokumentert nødvendig utdanningsnivå. Direktoratets vurdering vil derfor være om foretakets praksis kan kompensere for manglende utdanningsnivå.

Krav til praksis

Fagområdet grunn- og terrengarbeider omfatter graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering. Eksempler på arbeider som inngår i godkjenningsområdet utførelse av grunn- og terrengarbeider i tiltaksklasse 2 er utførelse av fundament (forsterknings- og bærelag) for veger med forutsatt ÅDT høyst 5000, planeringsarbeider, utførelse av forstøtningskonstruksjoner og skråningsbeskyttelse tilsvarende «vanskelige forhold» i følge Vegvesenets normal 018, sprengning med skjæringshøyde inntil 8 m fra opprinnelig nivå, oppfylling av løsmasser med avvik inntil 5 m fra opprinnelig nivå, fjellarbeider i dagen med tilhørende sikringsarbeider, sprengning av grop eller skjæringer med mindre høyde enn 8 meter, med krav til kontur i utførelsesklasse 2 i henhold til NS 3420 og med middels risiko for skader, sprengning av grop i tett bebyggelse, fjellsikring og mindre sprengningsarbeider i vann, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav c.

Foretaket har i sin søknad vist til tre referanseprosjekter. Det første prosjektet dreier seg om oppsetting av høyspentmaster i Gjesdal kommune. Arbeidene som er utført er bygging av midlertidig vei med felte trær og skytematter i våte partier, graving av 2 meter dype fundamenter hvor stolpene ble kilt fast. I tillegg ble det boret i fjell for å feste barduner. Det andre prosjektet dreier seg om mastereising langs vei. Også her ble det gravd 2 meter dype fundamenter hvor stolpene ble kilt fast, samt boring i fjell for bardunering. I det siste prosjektet fremgår det at foretaket har skiftet ut eksisterende master i forbindelse med flytting av nettet over til komposittmaster. Her ble det gravd 2 meter dype fundamenter, samt satt ned betongkummer på 600 millimeter.

Direktoratet vurderer ingen av disse prosjektene til å være relevante for

godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2, da det for eksempel ikke vises til arbeider med sprengning av grop i tett bebyggelse, planeringsarbeider av veier med forutsatt ÅDT på minst 5000, oppfylling av løsmasser inntil 5 meter fra opprinnelig nivå og andre arbeider av tilsvarende kompleksitet som kreves for godkjenningsområdet. Foretaket har vist til boring i fjell, samt graving av 2 meter dype grøfter i sine referanseprosjekter, noe direktoratet vurderer til å være relevante arbeider for tiltaksklasse 1.

Direktoratet vurderer heller ikke at tidligere innsendte referanseprosjekter kan legges til grunn, da disse i arbeidsoppgaver og omfang tilsvarer de som er sendt inn i denne søknaden.

Foretaket har dermed ikke dokumentert praksis med arbeider i tiltaksklasse 2 og har dermed heller ikke dokumentert en særlig kvalifiserende praksis som kan kompensere for manglende utdanningsnivå. Direktoratet finner imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Foretaket har dermed ikke dokumentert at det samlet har kvalifikasjoner som er tilpasset godkjenningsområdet det søker om, jf. SAK10 § 11-1.

Foretaket anfører i sin klage at de viser til departementets kunngjøring om at yrkesbevis fortsatt skal gjelde som fagbrev inntil 01.07.2018. Direktoratet vil til dette bemerke at yrkesbevis har vært sidestilt med fag-/svennebrev i direktoratets saksbehandling, og at dette ikke vil endre seg med de nye kvalifikasjonskravene som ble innført 01.01.2016. Yrkesbevis vil dermed oppfylle kravene til utdanningsnivå for utførelse i tiltaksklasse 1.

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Serigstad Maskin AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av grunnarbeider og landskapsutforming i tiltaksklasse 2.»

Sak 58/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Byggconsult Vest Ronny Johnsen (godkjenningsnr. 2016/4454).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

Vedtaket ble påklaget av foretaket den 12.05.2016. Foretaket er klageberettiget, jf forvaltningsloven (fvl) 28.1,1. ledd. Klagen er rettidig, jf. fvl. § 29. Klagen er fremsatt i samsvar med fvl. § 32. Klagen er sendt på e-post og ikke formelt underskrevet, men firmanavnet og daglig leders navn er påført med trykte bokstaver. Direktoratet godtar dette, jf. fvl § 15a og e-forvaltningsforskriftens § 3.1 ledd.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 21.03.2016 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 12.05.2016 avslo direktoratet søknaden om sentral godkjenning.

Begrunnelsen for avslaget var at foretaket ikke er registrert i merverdiavgiftsregisteret, jf merverdiavgiftsloven § 2-1 og byggesaksforskriften (SAK10) § 13-1a, første ledd bokstav a. Registrering i merverdiavgiftsregisteret er et vilkår for å kunne innvilges sentral godkjenning. Direktoratet vurderte derfor ikke resterende del av søknaden. Det vises til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et enkeltmannsforetak som ble stiftet 26.03.2015 og registrert i enhetsregisteret samme dato. Foretaket ligger i Haugesund kommune og har en ansatt, Ronny Johnsen, som har mesterbrev som tømmer fra 2012. Foretaket jobber innefor næringskoden byggt teknisk konsulents virksomhet. Foretaket har hatt sentral godkjenning i en kort periode tidligere.

Saksgang

21.03.2016: Søknad

12.05.2016: Vedtak om sentral godkjenning. Avslag

12.05.2016 Foretaket påklager vedtaket

Foretakets anførsler

Foretaket anfører at det har hatt sentral godkjenning tidligere, og bemerker at det da ikke var krav om registrering i merverdiavgiftsregisteret. Foretaket bekrefter samtidig at ikke har oppnådd kr 50 000,- i omsetning foreløpig. (Dette omsetningsbeløpet må være passert før et foretak kan registreres i m.v.a registeret.) Foretaket opplyser at det vil registrere seg når dette kravet oppfylles. (Trolig feilskrift, det menes antakelig at foretaket vil registrere seg når omsetningen har passert kr 50 000,-.) For øvrig vises det til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem.

Det bemerkes innledningsvis at foretaket i klagen bekrefter at det ikke er registrert i merverdiavgiftsregisteret. Dette stemmer også med utskriften fra Brønnøysund, hvor slik registrering fremgår.

Byggesaksforskriften ble endret med ikrafttredelse 01.01.2016. Med hjemmel i plan- og bygningsloven (pbl) § 22-3 ble det innført en del nye vilkår for å kunne få innvilget og

beholde sentral godkjenning. Disse vilkårene står i SAK10 § 13-1 a.

Et av disse vilkårene er at foretaket er registrert i merverdiavgiftsregisteret.

Merverdiavgiftsloven av 18.12.2015 § 2-1 nr. 1 lyder slik:

"Næringsdrivende og offentlig virksomhet skal registreres i Merverdiavgiftsregisteret når omsetning og uttak som er omfattet av loven til sammen har oversteget 50.000 kroner i en periode på tolv måneder".

Bestemmelsen i SAK10 § 13-1 a lyder slik:

*"Følgende vilkår skal være oppfylt for foretak som søker om og innehar sentral godkjenning:
a. Foretaket skal være registrert i merverdiavgiftsregisteret, jf. merverdiavgiftsloven § 2-1".*

Det er ikke adgang til å fravike kravet i § 13-1 a, merk formuleringen "skal være oppfylt". Direktoratet har derfor plikt til å avslå søknaden dersom foretaket ikke oppfyller registreringsplikten, uavhengig av årsaken til manglende registrering og tidligere godkjenning. I og med at dette grunnleggende vilkåret ikke er oppfylt, har ikke direktoratet foretatt noen vurdering av utdannelsen og praksis.»

Sak 59/16 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Halvorsen Maskin AS (godkjenningssnr. 2015/4561).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-9.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningssområde:

- Utførelse av Grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Vedtaket påklages av foretaket v/Ole-Morten Halvorsen den 24.05.2015. Foretaket er klageberettiget, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28.1. ledd. Klagen er rettidig, jf. fvl. § 29. Klagen er fremsatt i samsvar med fvl. § 32.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 01.04.2015 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 05.05.2015 avslo direktoratet søknaden om sentral godkjenning.

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Utførelse av Grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Avslaget var begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig og relevant utdanning, jf byggesaksforskriften (SAK10) § 11-1, og § 11-4, begge første ledd med tilhørende veiledning. I tillegg var godkjenningsområdet avslått på grunn av at foretaket ikke hadde dokumentert dekkende referanseprosjekter, jf SAK10 §§ 11-4 og 13-5,3. ledd bokstav c . Foretaket hadde dermed ikke dokumentert nødvendige og relevante faglige kvalifikasjoner. Kravene til dokumentasjon i SAK10 §§ 11-1,1. ledd og 11-4, jf. § 13-5,1,-3. ledd bokstav c med tilhørende veiledninger var dermed ikke oppfylt. Det vises til vedtaket.

Generelle opplysninger om foretaket

Foretaket er et aksjeselskap som ligger på Tromsdalen i Senja i Troms fylke. Foretaket ble stiftet den 16.2.2015, og registrert i enhetsregisteret den 23.02.2015.

Næringsområde er grunnarbeid. Det vises til vedlegget fra Brønnøysundregistrene. Foretaket har ifølge søknaden 1 ansatt. Daglig leder er Per-Morten Halvorsen. Ifølge organisasjonsplanen har han fagbrev service elektrotekniker fra 1997, ADK-1 sertifikat, kompetansebevis maskinfører og truck og kurs innen arbeidsmiljø. Vedlagt i klagen var det vitnemål på fullført MEFs mellomlederskole.

Saksgang

01.04.2015: Søknad

19.05.2015: Vedtak om sentral godkjenning, avslag

24.05.2015: Vedtaket påklages av foretaket

Foretakets anførsler

Daglig leder skriver i klagen at han mener å ha så mye praksis at denne veier opp for den utdannelsen som kreves. Det opplyses at han har jobbet som mellomleder siden 2001 hos firmaet Kåre Isaksen AS (KIME). Det opplyses at han har tatt mellomlederskolen fra MEF, og det vises kort til innholdet i denne. Avslutningsvis nevnes innholdet i ADK-1.

Det vises til klagen.

Vurdering

Direktoratet beklager innledningsvis den lange saksbehandlingstiden på klagesaker..

Direktoratet har vurdert klageanførselene og funnet at klagen ikke kan føre frem for det påklagede godkjenningsområdet. Det gjøres oppmerksom på alle henvisninger til plan- og

bygningsloven (pbl) og byggesaksforskriften (SAK10) refererer til reglene slik de lød før 01.01.2016.

Oversikt over gjeldende rett for vurderingen

Formålet med den sentrale godkjenningsordningen bla. var å sikre god kvalitet og seriøsitet blant utøverne (jf. Ot.prp. nr. 39 (1993 -1994). Dette formålet er videreført i de påfølgende lovrevisjoner.

Ifølge pbl § 22-1 skal sentral godkjenning kun gis til foretak som er kvalifisert. Ifølge SAK10 § 11-1 med tilhørende veiledning slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis på området, er det nødvendig med relevant utdanning og tilstrekkelig og relevant praksis, jf. gjennomgangen nedenfor.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i brev av 24.01.2014 presisert at foretak som søker sentral godkjenning må oppfylle både kravet til utdanning og praksis. I brevet heter det bl.a. følgende:

"Ved søknad om sentral godkjenning må foretaket dokumentere både relevant utdanning og relevant praksis for det godkjenningsområdet det søkes om.

Dersom dette skal fravikes, må foretaket dokumentere tilstrekkelig relevant og langvarig praksis over lang tid. Dokumentasjonen må oppfylle kravene i Ot.prp. nr. 45 (2007- 2008), jf. nedenfor, og SAK10 § 11-4,2. ledd.

Direktoratet finner grunn til å nevne at i forbindelse med lovendring om sentral godkjenning skrev departementet i Prop. 99 L (2013-2014) i pkt 10.2.6. bl.a. følgende: *"Det er viktig at sentral godkjenning har en høy grad av troverdighet, slik at det er tillit til at godkjente foretak faktisk har de kvalifikasjoner de er godkjent for".* I pkt. 10.4.3.2. skriver departementet følgende om kvalifikasjonskravene: *"Utgangspunktet for kravet til utdanning vil som etter gjeldende regler være at de skal bidra til å sikre at foretaket besitter teoretisk kunnskap om hva som kreves etter plan- og bygningslovgivningen, mens hensynet bak praksiskravet er å sikre at foretakene har praktiske kunnskaper."*

I pkt.10.4.6.2 skriver departementet følgende:

"Den sentrale godkjenningsordningens oppfølging og tilsyn med foretak må sikre at de faktisk har de kvalifikasjonene de er godkjent for, og befeste inntrykket av at sentral godkjenning er et kvalitetsstempel".

Dette prinsippet skal selvsagt legges til grunn også ved behandling av søknader om sentral godkjenning.

I Ot. prp. nr. 45 2007-2008 presiserte departementet også bl.a. at i et foretak som skal få sentral godkjenning må foretakets faglige ledelse vise at den *behersker hele den faglige bredden* av arbeidsoppgaver innen det godkjenningsområdet som det søkes sentral godkjenning for.

Sistnevnte forhold innebærer at foretaket må dokumentere at det behersker godkjenningsområdets faglige innhold slik dette er beskrevet i veiledningen til det aktuelle

godkjenningsområdet i SAK10 § 13-5, jf. også beskrivelsen av de ulike ansvarsområdene i SAK10 kap. 12. Vi viser videre til SAK10 § 11-4,2. ledd bestemmer hva direktoratet skal legge vekt på ved vurderingen av utdanning og praksis. Jf. også § 11-1,1. ledd om kvalifikasjonskrav og § 11-3 om kravet til dokumentasjon av praksis. I tillegg kommer gjeldende forvaltningspraksis og departementets presiseringer.

For å kunne innvilges sentral godkjenning, må foretaket oppfylle de kravene *som til enhver tid stilles i SAK 10 del 3*, jf. Ot.prp. nr. 45 (2007 – 2008) side 326.

For øvrig vises til generell orientering om grunnleggende vilkår for å kunne innvilges sentral godkjenning som vedlegges saksfremstillingen.

Utførelse av Grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2

Godkjenningsområdet er hjemlet i pbl § 23-6 og SAK10 §§ 12-4 og 13-5,3. ledd bokstav c, jf. § 12-4 om utførendes ansvar.

Fagområdet omfatter graving, sprengning, oppfylling, planering og komprimering. Arbeidene skal utføres i henhold til produksjonsunderlaget, se SAK10 § 1-2 bokstav g.

Eksempler på Utførelse av Grunnarbeid og landskapsutforming i tiltaksklasse 2:

- Graving med krav til midlertidig sikring av byggegrop, ”normal” komprimering i hht. NS 3420 kap. F, dreneringsarbeider med krav til filterlag, utlegging av drenerende lag
- Graving, avstiving, sprengning, fundamentering for vann- og avløpsledninger ved normale grunnforhold (ansvarsområde omfatter også gjenfylling av grøfter med hensyn til frostskafer og trafikkbelastning), inkl. Legging av ledninger med diameter høyst 200 med mer for vann og 400 med mer for avløpsledninger
- Sprengning med skjæringshøyde inntil 8 m fra opprinnelig nivå
- Oppfylling av løsmasser med avvik inntil 5 m fra opprinnelig nivå
- Fjellarbeider i dagen med tilhørende sikringsarbeider, sprengning av grop eller skjæringer med mindre høyde enn 8 meter, med krav til kontur i utførelsesklasse 2 i henhold til NS 3420 med middels risiko for skader
- Sprengning av grop i tett bebyggelse
- Fjellsikring og mindre sprengningsarbeider i vann

Nødvendig utdanning

Ifølge Sak10 § 11-1.1 ledd og veiledningen til denne slik denne uttrykker gjeldende forvaltningspraksis, er det nødvendig med Fagskole innen bygg/anlegg for utførelse av grunnarbeider og landskapsutforming i tiltaksklasse 2. Ole-Morten Halvorsen har bl.a. MEFs mellomlederskole, men har ikke dokumentert henholdsvis prosjektlederskolen og heller ikke bedriftslederskolen, noe som er nødvendig for at utdannelsen skal være tilstrekkelig. Han har heller ikke annen tilstrekkelig og relevant utdanning. Den nødvendige utdannelsen er derfor ikke tilstede i foretaket.

Direktoratet nevner at i forhold til tiltaksklasse 1 er det nødvendig med fagbrev som anleggsmaskinfører. Den utdannelsen Halvorsen har dokumentert kommer heller ikke opp på

dette nivået. I den sammenheng nevnes at mellomlederskolen ikke har tilstrekkelig relevante fag i forhold til fagbrev, og timeantallet er også vesentlig høyere for å kunne få fagbrev.

Referanseprosjektene

Det er nødvendig med 3 års dokumentert erfaring med hele godkjenningsområdet for å kunne innvilges sentral godkjenning i tiltaksklasse 2. Vedlagt søknaden var det oppført fire referanseprosjekter. Kun et av disse er i tiltaksklasse 2, det gjelder etablering av kunstgressbane i skrånende terreng med bl.a. flytting av store mengder masse. Dette tiltaket er fra 2012.

Klagen inneholder en liste over ulike tiltak hvor det foretaket klageren tidligere var ansatt i har vært involvert. Denne listen oppfyller imidlertid ikke kravene til referanseprosjekter som følger direkte av SAK10 § 11-4,2. ledd og kravet i Ot.prp. nr. 45 om at hele bredden av arbeidsoppgaver innenfor det godkjenningsområdet må beherskes. For å oppfylle de beskrivelsene av prosjektene som disse rettskildene krever, stilles det dermed også krav til selve referanseprosjektene.

De dokumenterte referanseprosjektene dekker heller ikke i tilstrekkelig grad tiltaksklasse 1.

Det er ikke dokumentert tilstrekkelig og relevant utdanning og praksis for dette godkjenningsområdet., heller ikke i tiltaksklasse 1. Foretaket har derfor ikke dokumentert tilstrekkelig kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for det påklagede området jf. pbl. § 23-6, SAK 10 § 9-1,1. ledd, 11-1,1. ledd og §§11-4, 12-4 og 13-5,3.ledd bokstav d. Jf. også pbl. § 22-1.

Med grunnlag i dokumentasjonen finner heller ikke direktoratet grunnlag for å innvilge i tiltaksklasse 1.»

Sak 60/16 Eventuelt

Møtedatoer for klagenemnda 2. halvår 2016 er satt til:

- 29. September
- 26. Oktober
- 14. desember